

รื้อเสาะ... แตกต่างอย่างลงตัว

กฤตตฤณ. สุทธิโชค จรรยาอังกูร

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ 978-616-393-021-7

พิมพ์ครั้งที่ 1

พฤศจิกายน 2558

บรรณาธิการอำนวยการ

ดวงพร เสงบุญพันธ์

วิเชษฐ์ ไทยทองนุ่ม

บรรณาธิการ

กฤตพจน พงศ์ธีรประสิทธิ์

กองบรรณาธิการ

กฤษฎา เพ็ชรพันธ์

ช่างภาพ

กฤตพจน พงศ์ธีรประสิทธิ์

ศิลปกรรม

พรทิวา ไวยครุฑธา

ออกแบบปก

อรกุล แก้วศิริบุญ

พิสูจน์อักษร

ปริญญ์ ดั่งพุทธิพงษ์

ประสานงานการผลิต

ชัชฎาพร ณ บางช้าง

จัดพิมพ์โดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

โดยสำนักสนับสนุนสุขภาวะชุมชน (สำนัก 3)

อาคารเรียนรู้สุขภาวะ เลขที่ 99/8 ซอยงามดูพลี

แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120

โทรศัพท์ 02-343-1500 www.thaihealth.or.th

www.punsook.org, www.facebook.com/punsook

ดำเนินการผลิตโดย

หจก. จีซี อีพ มีเดีย แอนด์ คอมมิวนิเคชั่น

เลขที่ 7 ซอยรามคำแหง 44 แยก 2 ถนนรามคำแหง

แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ 10240

ติดต่อ - Contact

สำนักงานเทศบาลตำบลรื้อเสาะ

361 หมู่ที่ 10 ถนนรื้อเสาะสนองกิจ ตำบลรื้อเสาะ

อำเภอรื้อเสาะ จังหวัดนราธิวาส 96150

คำนำ

รศ.ดร.ชนิษฐา นันทบุตร ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้กล่าวเอาไว้ว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องสร้างกระบวนการเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง โดยไม่ต้องพึ่งพาความรู้จากหน่วยงานราชการ หรือความรู้จากองค์กรการศึกษาอื่น ต้องบอกตัวเองว่า เราคือสถาบันที่สร้างความรู้ให้กับคนอื่นได้ ชี้นำสังคมได้ นี่เป็นเหมือนการปฏิรูปการเรียนรู้ ปฏิรูปให้เห็นโอกาสที่จะทำให้ชุมชนท้องถิ่น ไม่ต้องเป็นผู้ตามอีกต่อไป เป็นการเปลี่ยนวาทกรรมของการเรียนรู้โดยสิ้นเชิง”

สิ่งที่ รศ.ดร.ชนิษฐา กล่าวนั้น เรียกให้กระชับสั้น คือการใช้องค์ความรู้ที่ได้รับการเก็บสะสมภายในพื้นที่มาสร้างประโยชน์ให้กับชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเป็นฐานรากที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ เป็นที่มาให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โดยสำนักสนับสนุนสุขภาพชุมชน (สำนัก 3)

ได้เข้ามาสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศในการสำรวจทุนและศักยภาพ ถอดบทเรียน ตลอดจนสร้างบุคลากรที่มีความสามารถในการนำใช้ และ

ถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้รับการสังเคราะห์มาแล้วอย่างดี เพื่อกระจายองค์ความรู้เหล่านั้นแก่เพื่อนเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศต่อไป

ที่สุดแล้วเมื่อท้องถิ่นสามารถทำได้ดังนั้นก็ยิ่งทวีความเข้มแข็งให้กับชุมชนท้องถิ่น อันเป็นการสร้างคุณภาพความเป็นอยู่ที่ดีให้เกิดขึ้นได้ ซึ่งเวลานี้กระบวนการทุกอย่างได้ดำเนินมาระยะหนึ่งแล้ว พัฒนาการของพื้นที่แต่ละแห่งได้รับการยืนยันเป็นที่ประจักษ์ว่าสร้างผลกระทบด้านดีในหลากหลายมิติให้กับชุมชนท้องถิ่น

ยิ่งกับพื้นที่ตำบลใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ อันเป็นพื้นที่สีแดง นี่จึงเป็นโอกาสของทั้งตัวพื้นที่ และเป็นโอกาสของเครือข่ายร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่ ที่จะได้ร่วมมือกันศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์ องค์ความรู้ ของดินแดนนี้ ให้เป็นที่ประจักษ์ และเจือจางความเข้าใจผิดๆ ที่คนทั่วไปมีต่อ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้...

6 | บทนำ

‘รือเสาะ... แตกต่างอย่างลงตัว’

10 | สัมภาษณ์

วิเชษฐ์ ไทยทองนุ่ม นายกเทศมนตรีตำบลรือเสาะ:
พลังสังคมแห่งความสุข สร้างรากฐานสู่การพัฒนา

16 | ชุมชนดี ต้องมีส่วนร่วม

18 | มัสยิดต้นแบบบ้านปือแนยาโมง

20 | มัสยิดยูมียะห์ (มัสยิดกลาง)

22 | มูลนิธิฮิลาลอะห์มัร

24 | เศรษฐกิจชุมชน

26 | สหกรณ์การเกษตรรวมมิตร จำกัด

28 | กลุ่มทอผ้าวัตรราษฎร์โมสร

30 | กลุ่มขนมโบราณตำนานเมืองรือเสาะ

32 | HAND IN HAND รือเสาะ

34 | เศรษฐกิจพอเพียง สไตร์ลู่สาหะ

36 | เยาวชนสร้างสรรค์ศิลปะไม้

38 | การศึกษา ‘วิชาชีวิต’

40 | เยาวชน...ต้นอ่อนทานตะวัน

42 | ชมรมว่ายน้ำ โรงเรียนอนุบาลรือเสาะ

44 | ทีมวอลเลย์บอล โรงเรียนอนุบาลรือเสาะ

46 | สโมสรฮอกกี้นราธิวาส

48 | กีร้อาติ หลักรธรรมนำสุข

50 | สวัสดิการชุมชน

52 | กลุ่มสัจจะออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านปราลี

54 | ชมรมผู้เชี่ยวชาญชีวิตร

56 | สุขภาพดีดี ตามวิถีชุมชน

58 | ชมรมปั่น 3 ส.

60 | สวนเกษตรพอเพียง โรงพยาบาลรือเสาะ

64 | โรงพยาบาล 84 เตียง 84 พรรษา มหาราช

66 | จิตอาสา

68 | กลุ่มสตรีอาสาทำดี

70 | กลุ่มสตรีญาคะ

72 | วัฒนธรรม

74 | ชมรมสืบทอดนกเขาชาวเลียงพื้นเมืองรือเสาะ

78 | กลุ่มศรีฮาลากัต ญาคะ

80 | อาหารการกิน

82 | ครัวยายปิ่น

84 | ร้านเมาะซูต๊ะ

86 | ร้านอาหารต้นกล้า

87 | ร้านกาแฟเอกรส

88 | พักผ่อนหย่อนกาย

90 | โฮมสเตย์บ้านฮามิต๊ะ

91 | บ้านพักครอบครัวหะไร

92 | เกี่ยวชมยามเยือน

94 | วัดราษฎร์โมสร

96 | สวนกาญจนาภิเษก

บทนำ
'รื้อเสาะ...
แตกต่างอย่างลงตัว'
Introduction

เราออกเดินทางจากตำบลแว้ง อำเภอแว้ง
ผ่านเส้นทางตากใบ ถนนหนทางกว้างและ
เรียบลื่นดี นำเสียดายที่ค่อนข้างเงียบเหงา
ก่อนกลับมาสู่อำเภอเมือง ผ่านเทือกเขา
ยี่อลาแป แล้วเดินทางต่อมาอีกประมาณ
40 กิโลเมตร เข้าอำเภอรือเสาะ จุดหมาย
ปลายทางคือเทศบาลตำบลรือเสาะ

เพื่อนของเราจาก อบต.แวง มาส่งเราพบ
กับนายกเทศมนตรีตำบลริอเสาะแล้วก็ขอตัว
กลับ คราวนี้เราลาด้วยธรรมเนียมอิสลาม
ต่างจากเมื่อครั้งพบกัน พร้อมให้สัญญาว่าจะ
กลับไปเยือนแวงอีกครั้ง

นายกเทศมนตรีตำบลริอเสาะเป็นคนพุทธ
ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่มานาน เรากล่าวทักทายกัน
ตามปกติ ก่อนจะได้รับเชิญให้รับประทานอาหาร
อาหารเช้า

ระหว่างรับประทานอาหาร นายกฯ เล่าถึง
พื้นที่ให้ฟังว่า อำเภอริอเสาะมีองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น 10 แห่ง ประกอบด้วยเทศบาล
ตำบลริอเสาะ 1 แห่ง และ อบต. 9 แห่ง
สำหรับเทศบาลตำบลริอเสาะมีพื้นที่รับผิดชอบ
คือ พื้นที่บางส่วนของตำบลริอเสาะ และบาง
ส่วนของตำบลริอเสาะออก

พื้นที่เขตเทศบาลมีความเป็นเมืองสูงกว่า
ด้วยเป็นศูนย์กลางความเจริญในแทบทุกด้าน
เป็นที่ตั้งของสถานีรถไฟริอเสาะ โรงพยาบาล
ริอเสาะ โรงเรียน ห้างร้านต่างๆ จำนวนมาก
เป็นย่านการค้าเก่าแก่

“พื้นที่นี้เป็นพื้นที่พหุสังคม เพราะประกอบ
ด้วยคนพุทธ คนไทยเชื้อสายจีน คนมุสลิม คน
ปากีสถาน ทำให้ที่นี่มีเสน่ห์เฉพาะตัว บ้านเรือน
มีทั้งเก่าและใหม่ ผสมผสานกันไปตามสภาพ
ความเป็นอยู่ แต่คนที่นี่ก็อยู่กันได้” นายกฯ ว่า

เราเห็นความเป็นริอเสาะชัดขึ้นในวันที่
สอง ช่วงที่ไปยังคงคาบเกี่ยวเดือนรอมฎอน
ทำให้ย่านการค้าเงียบเหงาไปบ้าง ซึ่งคนที่นี่
ต่างพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า ถ้าไม่ใช่เดือน

ถือศีลอด ช่วงสายๆ นั้น ผู้คนจะเดินกัน
พลุกพล่าน

เมื่อว่าเช่นนั้น เราเองก็ได้แต่เสียตាយ
อย่างตาบดตะปอยเยาะกับแว้งนั้นยังไม่เท่าไร
เพราะที่นั่นเป็นสังคมมุสลิมขนานแท้ แต่กับ
ที่นั่นแตกต่าง เพราะเป็นพหุสังคม เราเลยอด
เห็นภาพความเป็นเมืองริอเสาะไปโดยปริยาย

เมื่อได้ลองทอดมองไปมาในเมืองริอเสาะ
เรารู้สึกได้ว่าที่นี่เป็นเมืองที่เคยเต็มไปด้วย
โอกาส เต็มไปด้วยศักยภาพ แต่คล้ายจะถูก
ชะลอไว้ และลดทอนประสิทธิภาพลง จาก
เหตุการณ์ความไม่สงบต่างๆ แต่เวลานี้เหมือน
จะมีฟ้าที่สดใสขึ้น แจ่มกระจ่างขึ้นมาก หากแต่
ยังต้องอาศัยเวลา ความอดทน และความ
ร่วมมือของคนในชุมชน เพื่อฟื้นฟูเหตุการณ์
ต่างๆ ไปให้ได้

ขณะที่เราในฐานะผู้มาเยือน และกำลังจะ
จากไป สิ่งที่เราพอจะทำได้ คือการบอกเล่า
เรื่องราวของริอเสาะ พาไปค้นไปเคาะประตู
บ้าน เพื่อพูดคุยกับผู้คนที่นี่ในเรื่องต่างๆ ที่
พวกเขาได้ทำ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการสรรค์สร้าง
ริอเสาะให้เป็นสังคมแห่งการจัดการตนเอง
บนวัฒนธรรมที่หลากหลาย และกระแสชาวนาที่
นำเสนอภาพของตำบลแห่งนี้ไว้อย่างน่ากลัว

ลองมาทำความรู้จักพื้นที่แห่งนี้ไปพร้อมกัน
เพื่อเป็นสักขีพยานว่า ท่ามกลางความแตกต่าง
ยังมีความลงตัว และท่ามกลางเหตุการณ์ความ
ไม่สงบ ยังมีวิถีชีวิตที่ยังต้องดำเนินต่อ บนภาพ
ที่มีทั้งรอยยิ้ม และคราบน้ำตา พวกเขาจะผ่าน
เรื่องราวทั้งดีและร้ายไปด้วยกัน...

สัมภาษณ์

Interview

นายกเทศมนตรีตำบลริโอเสาะเป็นคนไทยพุทธที่อาศัยอยู่ในพื้นที่มานาน เขาตกทายเราด้วยน้ำเสียงทุ้มนุ่มอันเป็นเอกลักษณ์ของเขา พร้อมกับแนะนำตัวว่าชื่อ ‘จิโก้’

นั่นเป็นมุกที่ วิเชษฐ์ ไทยทองนุ่ม นายกเทศมนตรีชื่นชอบ ด้วยตัวเขามีรูปลักษณ์ละม้ายคล้ายกับหัวหน้าผู้ฝึกสอนฟุตบอลทีมชาติไทย “จริงๆ เรียกนายกฯ อาร์มได้ครับ” เขาว่าเช่นนั้น เราจึงตอบรับด้วยความยินดี

การพูดคุยกับนายกฯ อาร์ม เกิดขึ้นบนโต๊ะอาหาร หลังจากที่เราได้ลงพื้นที่เรียนรู้ของตำบลริโอเสาะไประดับหนึ่งแล้ว ทำให้เราสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่นายกฯ อาร์มเล่าให้ฟังได้เป็นอย่างดี ลองไปดูว่านายกเทศมนตรีท่านนี้ได้ทำ หรือกำลังจะทำอะไร เพื่อพัฒนาริโอเสาะให้เป็นพื้นที่ที่สามารถจัดการตนเองได้ ☺

พหุสังคมแห่งความสุข สร้างรากฐานสู่การพัฒนา

วิเชษฐ์ ไทยทองนุ่ม นายกเทศมนตรีตำบลรือเสาะ

รือเสาะมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ด้วยมีผู้นับถือศาสนาพุทธ อิสลาม จีน และ คริสต์ ผสมผสานกันอยู่ในพื้นที่ขนาด 3.11 ตารางกิโลเมตร โดยมีประชากรมากกว่าหมื่นคนในเขตเทศบาล ที่นี่จึงเป็นศูนย์กลางด้านคมนาคม เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สุขภาพ และวัฒนธรรมที่สำคัญ

กว่า 4 ปีที่ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลรือเสาะ **วิเชษฐ์ ไทยทองนุ่ม** เล่าว่า พื้นที่รือเสาะเกิดความถดถอยทางด้านเศรษฐกิจ อันเป็นผลสืบเนื่องจากปัญหาราคายางพาราตกต่ำ รวมไปถึงสถานการณ์ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

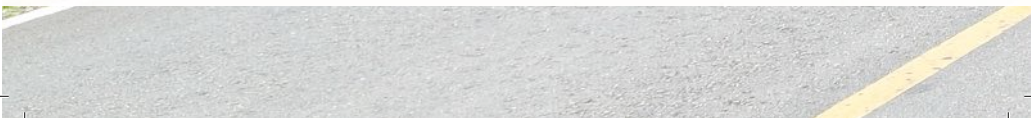
“ในอดีตที่นี้เคยมีบริษัทยางพาราเข้ามาเปิดกิจการอยู่ทั่วพื้นที่ แต่วันนี้กลับทยอยปิดตัวลง เพราะแบกรับต้นทุนที่สูงขึ้นไม่ไหว เทศบาลจึงพยายามหาช่องทางใหม่ๆ เพื่อส่งเสริมอาชีพแก่พี่น้องประชาชน รวมทั้งส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชนเพื่อให้เกิดการต่อยอดทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ตัวอย่างเช่น โครงการอุตสาหกรรมเพื่อการสร้างงานที่ยั่งยืนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ หรือ Hand in Hand ตลอดจนกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่เกิดขึ้นใหม่ ซึ่งเราพยายามทำให้เกิดการจ้างงานให้มากขึ้น เช่น ตามร้านค้า ร้านอาหารต่างๆ ในพื้นที่ หรือบางครั้งจัดที่ขายของอย่างถนนหน้าค่าย อส. ซึ่งค่อนข้างคึกคักดี” นายกเทศมนตรีเล่า

ขณะเดียวกันก็มีการส่งเสริมทุนทางวัฒนธรรมเพราะด้วยความที่รือเสาะเป็นพหุสังคม การเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมจึงเป็นเรื่องสำคัญ อย่างในช่วงวันสำคัญต่างๆ ทางเทศบาลเองจะเข้าไปร่วมสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นประเพณีของชาวไทยพุทธ ทั้งลอยกระทง สงกรานต์ เข้าพรรษา ตรุษจีน ขณะที่พี่น้องมุสลิมก็เช่นกัน ทั้งงานเข้าสู่นัด งานตาดีกา หรือ การถือศีลอดในเดือนรอมฎอน และงานวันรายอ

“เราใช้ประเพณีและวันสำคัญเป็นเวทีสื่อกลาง เพราะผู้คนในเขตเทศบาลค่อนข้างหลากหลาย เราต้องดูแลให้ทั่วถึง เพราะเรามีนโยบายของเมืองคือ เมืองน่าอยู่ ผู้คนมีสุข”

อีกสิ่งหนึ่งที่เทศบาลตำบลรือเสาะมีความโดดเด่นคือเรื่องกีฬา ทั้งฮอกกี้ ฟุตบอล วอลเลย์บอล วูตวู้ บาสดบด แบดมินตัน อย่างน้อยในช่วงที่เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบพื้นที่มีความหวาดระแวง กีฬาสามารถช่วยเยียวยาฟื้นฟูความสัมพันธ์ในชุมชน เป็นสิ่งที่ช่วยให้ชุมชนมีความเหนียวแน่น สร้างมิตรไมตรี และความสามัคคีในชุมชน

“เราส่งเสริมทุกประเภทกีฬาให้กับเยาวชน แต่ที่ไปได้ไกลถึงเวทีประเทศต้องยกให้ฮอกกี้ ที่มีทีมงานที่ทำงานจริง จนสามารถสร้างนักกีฬาทีมชาติได้ พอมีต้นแบบก็ยิ่งสร้างแรงบันดาลใจให้เยาวชนคนอื่นๆ หลายคนเป็นเด็ก

มีปัญหา แต่มาเอาดีด้านนี้ได้ ปัญหาก็ลดลง
สังคมดีขึ้น ขณะที่กีฬาอื่นๆ ถ้าได้รับความ
สนใจ ทางเทศบาลก็พร้อมสนับสนุน ยิ่งใน
อนาคต เรากำลังมีสนามกีฬาขนาดใหญ่ที่มี
มาตรฐานเทียบเท่าสากล ซึ่งน่าจะเป็นการจุด
ประกายคนในพื้นที่ให้หันมาสนใจกีฬา รวมไปถึง
ช่วยให้เทศบาลสามารถจัดกิจกรรมส่งเสริม
การกีฬาในพื้นที่ได้เต็มศักยภาพยิ่งขึ้น”

ขณะที่เรื่องการศึกษาก็เป็นสิ่งที่ต้อง
ให้ความสำคัญคู่กันไป เวลานี้ในพื้นที่เทศบาล
มีศูนย์เด็กเล็ก 2 แห่ง มีโรงเรียนระดับชั้น
ประถมศึกษาทั้งของรัฐบาลและเอกชนรวม 8
แห่ง และมีโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาอีก 1
แห่ง มีวิทยาลัยการอาชีพของสำนักงานคณะ
กรรมการอาชีวศึกษา 1 แห่ง แล้วยังมีวิทยาลัย
ชุมชน ในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการ
อุดมศึกษา รวมไปถึงศูนย์บริการการศึกษา
เด็กพิเศษ โดยเป้าหมายสำคัญที่นายกฯ วางไว้
คือทำให้เด็กสามารถเรียนอยู่ในพื้นที่ได้มาก
ที่สุด

ในส่วนของคุณภาพชีวิต โครงสร้างพื้นฐาน
ในเขตเทศบาลค่อนข้างสมบูรณ์ดี ทั้งถนน
หนทาง น้ำประปา ไฟฟ้า ในส่วนของการดูแล
รักษาพยาบาลก็มีโรงพยาบาลหรือเสาะอยู่
ริมถนนสองกึ่ง มีสถานีตำรวจภูธรหรือเสาะ
คอยให้ความอุ่นใจ และมีสถานีรถไฟเป็น
หัวใจของการคมนาคมสาธารณะ

นายกฯ มองว่าต่อไปความเป็นเมืองเริ่มขยายตัวขึ้น สังเกตได้จากพื้นที่นอกพื้นที่รอบนอกเริ่มย้ายเข้ามาอยู่ในเขตเมืองมากขึ้น เมื่อเจริญมาก ก็มักมีปัญหาตามมา ทั้งเรื่องเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เป็นโจทย์ให้ทางนายกฯ และทีมบริหารต้องเตรียมการรับมือ

“แต่ละปีเราได้งบประมาณ 55 ล้านบาท แต่ร้อยละ 25 เป็นสิ่งที่รัฐกำหนดมาแล้ว ทั้งงบผู้สูงอายุ เบี้ยยังชีพคนพิการ งบอาหารกลางวัน นมโรงเรียน แล้วอีกร้อยละ 60 เป็นเงินเดือนเจ้าหน้าที่ราชการ เพราะฉะนั้นเราเหลืองบสำหรับพัฒนาจริงๆ ประมาณ 4 ล้านบาท ซึ่งไม่เพียงพอต่อการขับเคลื่อน ด้วยเหตุนี้เรา

จึงต้องอาศัยการดึงจากภายนอกเข้ามาช่วย ด้วย อย่างโครงสร้างพื้นฐาน ยกตัวอย่างเช่น ถนนดี แต่เมื่อเวลาผ่านไปก็ต้องเสื่อมสภาพ ต้องหางบมาซ่อมแซม ซึ่งบางครั้งอาจจะทำได้แค่การปะผุเท่านั้น ส่วนการจัดการด้านสุขภาพ เรามีภาคีอย่างสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่ได้เข้ามาช่วยพื้นที่พัฒนาคุณภาพชีวิตด้านต่างๆ ทั้งอาชีพ การดูแลสุขภาพ การบริหารจัดการ และอื่นๆ ที่สร้างผลกระทบด้านบวกให้กับพื้นที่”

นอกจากนี้ กองทัพอากาศที่ 4 ก็เข้ามาส่งเสริมเรื่องอาชีพ ผ่านโครงการเยาวชนทำดีมีอาชีพ หรือกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ก็ให้งบ

สร้างสนามกีฬามาตรฐาน กระทรวงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้งบประมาณ 74 ล้านบาท เพื่อทำศูนย์บำบัดขยะรวมครบวงจร ซึ่งน่าจะสร้างเสร็จสมบูรณ์ภายในปี 2560

ถึงเวลานี้หากถามว่าอะไรคืออุปสรรคที่ต้องเผชิญ นายกฯ มองว่าคือความเชื่อมั่นของ ส่วนกลางที่มีต่อท้องถิ่น ที่ผ่านมาดูเหมือน ภาครัฐพยายามทำให้ท้องถิ่นอ่อนแอ ด้วยการ ใช้กฎหมาย และข้อบัญญัติต่างๆ ที่ยังไม่เอื้อ ต่อการทำงาน เพราะฉะนั้นถึงเวลาแล้วที่รัฐ จะต้องกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นอย่างจริงจัง และต้องเชื่อว่าท้องถิ่นสามารถจัดการดูแล ตนเองได้ ตลอดระยะเวลาหลายปีมานี้ได้

พิสูจน์แล้วว่า ท้องถิ่นและชุมชนมีความเข้าใจ ถึงปัญหา และเข้ามาร่วมกันพัฒนาผ่านการ เห็นปัญหาร่วมกัน

“สิ่งสำคัญที่สุดที่จะทำให้หรือสาเป็นเมือง น่าอยู่ได้ ประชาชนต้องเกิดความตระหนักและ อยากมีบทบาทในการร่วมพัฒนาเมืองเวลานี้ เราพยายามจัดโครงสร้างบริหารชุมชน มี ประธานชุมชน มีประธานกลุ่มต่างๆ คอยดึง ชาวบ้านให้เข้ามามีส่วนร่วม เมื่อกลุ่มต่างๆ มี ฐานที่เข้มแข็งพอ เมืองจะเข้มแข็งตามไปด้วย” นายกฯ วิเชษฐกุลกล่าวทิ้งท้าย...

ชุมชนดี ต้องมีส่วนร่วม Participation

A woman wearing a leopard-print hijab is riding a red motorcycle in the foreground. In the background, another person is riding a white motorcycle. The street is lined with buildings and decorated with strings of purple and white flags. A semi-transparent text box is overlaid on the right side of the image.

ถ้าพูดถึงภาพรวมของพื้นที่ริโอเสาะแล้ว ที่นี้มี
ทุกอย่างเพียบพร้อม ดังที่ วิเชษฐ์ ไทยทองนุ
นายกเทศมนตรีตำบลริโอเสาะได้เล่าให้ฟังแล้ว ยัง
กับตอนนี้โอกาสดำเนินเปิดกว้างขึ้น ด้วยสถานการณ์
ต่างๆ เริ่มเบาบางลง

สำหรับรูปแบบการบริหารจัดการที่นี่ นายกฯ
ได้พาไปเยี่ยมชมมัสยิดที่มีการบริหารจัดการใน
หลากหลายมิติ และพาไปดูมัสยิดที่เป็นศูนย์กลาง
ของตำบล ที่ล้วนแต่อาศัยการมีส่วนร่วมของ
ประชาชน นอกจากนี้ยังมีมูลนิธิที่เข้ามาตั้งในพื้นที่
สืบเนื่องจากเหตุการณ์ความรุนแรง โดยนายกฯ ได้
พาเราเยี่ยมชมพื้นที่ด้วยตัวเอง ลองไปดูว่าแต่ละ
เรื่องราวนั้นมีรายละเอียดปลีกย่อยอย่างไรบ้าง ๕

มัสยิดต้นแบบบ้านบือแนยาโมง

ณ ชุมชนบือแนยาโมง หมู่ที่ 2 ตำบล รือเสาะออก เป็นที่ตั้งของมัสยิดอัลฮิidayะห์ ซึ่งถือเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชุมชน ทั้งยังเป็นที่พักพิงเพื่อกิจกรรมต่างๆ มากมาย ทั้งศาสนา วัฒนธรรม สุขภาพ และเศรษฐกิจ ที่สำคัญยังขึ้นชื่อเรื่องความสะอาด สวยงาม ยืนยันได้จากรางวัลมัสยิดต้นแบบ สาขาทัศนสถาน จากคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ประจำจังหวัดนราธิวาส ในปี 2558

ลาเต๊ะ ยามาสะตา อิหม่ามประจำมัสยิดอัลฮิidayะห์ ซึ่งปัจจุบันยังควบตำแหน่งประธานชมรมโต๊ะอิหม่ามของเทศบาลตำบล รือเสาะด้วย เล่าให้ฟังว่า มัสยิดแห่งนี้เกิดขึ้นเมื่อปี 2539 เพราะมัสยิดอีกหลังซึ่งอยู่ในชุมชนปลายนาเริ่มคับแคบ ไม่เพียงพอต่อผู้มาปฏิบัติศาสนกิจ ประจวบกับเวลานั้นมีผู้เฒ่าในพื้นที่บริจาคที่ดินประมาณ 2 ไร่ครึ่งให้ จึงเริ่มดำเนินการก่อสร้าง อาศัยทุนทรัพย์จากการเรี่ยไรกันเองในพื้นที่ และทางสถานทูตสหรัฐอเมริกาเอมิเรตส์ประจำประเทศไทยช่วยสนับสนุน ใช้เวลาก่อสร้างอยู่ 1 ปี ก็สำเร็จเรียบร้อย

จุดเด่นของมัสยิดแห่งนี้ คือการเป็นศูนย์รวมในการปฏิบัติศาสนกิจ โดยเฉพาะการละหมาด

มะกอแข็ง สาเล่

อิมรอน มุขายี

สกล เต๊ะ ยามาสะดา

5 เวลา ซึ่งทางโต๊ะอิหม่ามก็คอยพูดแนะนำแนวทางการดำเนินชีวิตแก่คนในพื้นที่ไปด้วย

นอกจากนี้ ที่นี่ยังมีกองทุนฌาปนกิจสงเคราะห์ ครอบคลุมพื้นที่ 3 ชุมชน คือ ชุมชนบือแนยาโมง ชุมชนบือแนการเดร์ และชุมชนปลายนา โดยมีการเก็บเงินแรกเข้าครอบครัวละ 300 บาท ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมด 236 ครอบครัว และกรณีที่มีสมาชิกเสียชีวิตจะมีการเก็บเพิ่มครัวเรือนละ 20 บาท แล้วนำไปมอบแก่ญาติผู้เสียชีวิต 6,000 บาท

อีกหนึ่งความภาคภูมิใจของมัสยิดแห่งนี้ คือกิจกรรมโรงเรียนตาดีกา มะกอแข็ง สาเล่ คอเต็บประจำมัสยิด และ อิมรอน มุขายี บิหลั่นประจำมัสยิด ช่วยกันฉายภาพว่า โรงเรียนเปิดทุกวันเสาร์-อาทิตย์ และช่วงกลางวัน ผู้ปกครองจะมาช่วยกันจัดเตรียมอาหารให้เด็กๆ มีการแบ่งเวรแบ่งหน้าที่กันชัดเจน ทุกวันนี้โรงเรียนเริ่มเป็นที่นิยมขึ้น เพราะมีคนนอกพื้นที่ มาร่วมเรียนด้วย

“เราอาศัยนักเรียนชั้นมัธยมปลายและนักศึกษามหาวิทยาลัยมาช่วยสอน นอกจากนี้ทุกคืนยังมีการสอนกีรออาดี หรือการสอนอ่านภาษาอาหรับ ซึ่งสอนให้ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ โดยมีโต๊ะอิหม่ามเป็นผู้สอนหลัก” มะกอแข็ง เล่า

ในอนาคต มัสยิดอัลฮิยาะห์มีแผนขยายพื้นที่โรงเรียนตาดีกาขึ้นอีก เพื่อความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเวลานี้ ทางมัสยิดได้ซื้อที่ดินไว้เรียบร้อยแล้ว เพียงแต่กำลังหางบประมาณสำหรับการสร้าง ซึ่งที่ผ่านมา มัสยิดเองพยายามหารายได้เพิ่มเติม เช่น การปันพื้นที่ส่วนหนึ่งของมัสยิดเป็นที่จอดรถ โดยคิดค่าจอดเดือนละ 500 บาท จอดได้ประมาณ 8 คัน

นอกจากนั้น มัสยิดแห่งนี้ยังมีส่วนสำคัญในการสร้างเสริมสุขภาพชุมชน โดยทุกวันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ พื้นที่ลานหน้ามัสยิดจะเป็นสถานที่ออกกำลังกายของชาวบ้านในพื้นที่ ตั้งแต่ 17.00-18.00 น. และยังเป็นแหล่งรวมตัวของเหล่า อสม. ซึ่งจะมาให้บริการตรวจเบาหวาน ความดันโลหิต และมะเร็งปากมดลูก

“จุดเด่นอีกเรื่องคือห้องน้ำ ที่มีการดูแลเป็นพิเศษ โดยทั้งโต๊ะอิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น และการโรงจะช่วยกันตรวจตราความสะอาดจนได้รับรางวัลสุดยอดสามประจำจังหวัด นราธิวาส ประเภทศาสนสถาน ประจำปี 2558” บิหลั่นกล่าวด้วยความภาคภูมิใจ...

มัสยิดยุมอียะห์ (มัสยิดกลาง)

สะมะแอ ยียูโซ๊ะ

รอยาลี มูออล

มัสยิดยุมอียะห์ เป็นมัสยิดแห่งแรกในพื้นที่รีอเสาะ ถือเป็นศูนย์รวมจิตใจที่สำคัญของคนที่นี่มาแล้วหลายชั่วอายุคน ปัจจุบันมี **สะมะแอ ยียูโซ๊ะ** เป็นอิหม่ามประจำมัสยิด

รอยาลี มูออล ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1 ตำบลรีอเสาะออก ซึ่งถือเป็นผู้รู้ประวัติความเป็นมาในพื้นที่นี้เป็นอย่างดี เล่าให้ฟังว่า เดิมมัสยิดแห่งนี้เป็นมัสยิดไม้ติดพื้น ทรงขวา สร้างขึ้นเมื่อปี 2410 สร้างเสร็จในปี 2444 โดยขุนสารกิจ ซึ่งเป็นคนพบดินพื้นที่เป็นผู้นำในการก่อสร้าง

“พื้นที่รีอเสาะมีบุคคลสำคัญอยู่ 2 คน ที่เป็นผู้บุกเบิก คือ **ขุนสารกิจ** และ **ขุนอุปการ** **ประชากร** ซึ่งขุนสารกิจเป็นมุสลิม ส่วนขุนอุปการฯ เป็นไทยพุทธ ทั้งสองท่านจะแบ่งเขตการรับผิดชอบกัน จากถนนรีอเสาะสนองกิจ ขุนอุปการฯ เป็นผู้ดูแลซีกตะวันออก ขุนสารกิจดูแลซีกตะวันตก ทั้งสองร่วมกันสร้างเมืองรีอเสาะที่มีความลงตัว มีทั้งไทยพุทธไทยมุสลิมอยู่ร่วมกัน พอมายุคหลัง ประชากรเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ขุนสารกิจเสียชีวิต ลูกชายชื่อ **หะยีสุหลง** **ซันตือเร๊ะโซ๊ะ** ก็ได้ร่วมมือหลังเดิม เพื่อสร้างมัสยิดหลังใหม่” ผู้ใหญ่หมู่ที่ 1 เล่า

มัสยิดหลังปัจจุบันนี้ สร้างขึ้นในปี 2480 ด้วยการรวบรวมเงินของชาวบ้าน โดยกรรมการสมัยนั้นใช้วิธีขับริดจ์ไปเปิดร้านน้ำชาในพื้นที่ต่างๆ แล้วเรียไรเงิน ได้เงินเท่าไร เอาไปซื้อปูนร่วมแรงร่วมใจจนสร้างเสร็จในปี 2502 ส่วนศิลปะของมัสยิดหลังนี้มีเอกลักษณ์ของตัวเอง เพราะช่างที่ทำเป็นไทยพุทธเดิมที่แต่งงานเข้ามุสลิม การออกแบบจึงเป็นไปตามวิถีคิดของเขา ไม่ได้ยึดโยงกับคตินิยมเท่าใดนัก

“ด้วยความที่เขาเป็นพุทธมาก่อน เขาเลยออกแบบเป็นทรงเจดีย์ขึ้นมา ต่อมาไปเห็นทรงมลายู เขาก็วาดทรงมลายูเพิ่ม ต่อมาเห็นทรงอาหรับ ทรงจีน เขาก็ทำเพิ่มขึ้นมาด้วย

ประกอบกับพื้นที่ตำบลริเอะเอง โดยเฉพาะหมู่ที่ 1 นี้ มี 4 วัฒนธรรม คือคนปากีสถาน คนจีน มุสลิม และไทยพุทธ อยู่ร่วมกัน ไม่เคยมีการทะเลาะเบาะแว้ง มีอะไรช่วยเหลือกัน เป็นพหุวัฒนธรรม มัสยิดนี้ก็เลยเหมือนเป็นมัสยิดของ 4 วัฒนธรรมไปในตัว” ผู้ใหญ่ รอยาลีสาธยาย

ถึงปัจจุบันจะมีมัสยิดแห่งใหม่ๆ เกิดขึ้นตามจำนวนของประชากรที่เพิ่มขึ้น แต่มัสยิดแห่งนี้ก็ยังคงเป็นศูนย์รวมของคนในพื้นที่อยู่ดี สังเกตจากในช่วงวันศุกร์ ชำราชาการทุกคนจะมาละหมาดที่นี่ รวมไปถึงยังใช้จัดงานต่างๆ ในพื้นที่มากมาย ไม่ว่าจะเป็นด้านศาสนาหรือสังคมวัฒนธรรมก็ตาม...

มูลนิธิอีลาลอะห์มัร

อับดุลริซัม สะไร

‘เหตุด่วน จุกเงิน เรียกหน่วยกู้ชีพกู้ภัย มูลนิธิอีลาลอะห์มัร 24 ชั่วโมง’ คือสโลแกนที่ชาวริโอเสาะและคนในพื้นที่ใกล้เคียงคุ้นเคยเป็นอย่างดี เนื่องด้วยในพื้นที่นี้มีเหตุด่วนเหตุร้ายเกิดขึ้นบ่อย ฉะนั้นการช่วยเหลืออย่างทันท่วงทีและถูกต้องจึงเป็นเรื่องที่คนที่นี่ให้ความใส่ใจเป็นอันดับ 1

รูสดี โต๊ะฝ่าย หัวหน้าหน่วยกู้ชีพ และอับดุลริซัม สะไร เจ้าหน้าที่กู้ชีพกู้ภัย เล่าว่า ในช่วงปี 2547-2549 เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบอย่างต่อเนื่อง จึงมีการก่อตั้งมูลนิธิอีลาลอะห์มัร ที่จังหวัดปัตตานีเป็นที่แรกในปี 2549 ก่อนจะขยายเครือข่ายมาตามพื้นที่ต่างๆ รวม 8 เครือข่าย โดยสาขาที่อำเภอริโอเสาะ ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2550

“ช่วงนั้นริโอเสาะเป็นพื้นที่สีแดง เกิดความไม่สงบมากที่สุดในจังหวัดนราธิวาส ทางมูลนิธิเลยตั้งสาขาที่นี่ โดยประธานของสาขาริโอเสาะเป็นคณะกรรมการของมูลนิธิอยู่ด้วย ตอนแรกเรามีสมาชิกประมาณ 4-5 คน สำนักงานตั้งอยู่ที่สามแยก ทุกคนทำงานแบบจิตอาสา มีการส่งผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงคนอาสาสมัครเข้ามาอบรมด้วย รุ่นแรกได้ประมาณ 10 คน เข้าคอร์สการปฐมพยาบาล ทั้งการห้ามเลือด การการขนย้าย” อับดุลริซัมอธิบาย

สำหรับอุปกรณ์หรือเครื่องมือในการช่วยชีวิต **มูฮัมมัด สลาตาเซ** ผู้ประสานงานศูนย์บอกว่า ส่วนที่เป็นเงินทุนนั้นมาจากการเรี่ยไรกันเองในหมู่สมาชิก นำมาซื้อกาแฟ ชา อาหารไว้ที่ศูนย์ แต่ถ้าเป็นอุปกรณ์ช่วยเหลืออย่างเปลชุดปฐมพยาบาลได้มาจากสาธารณสุขจังหวัด รุกกียะได้มาจากสำนักงานใหญ่ของมูลนิธิอีลาลอะห์มัร ขณะที่โทรศัพท์สำหรับติดต่อประสานงานได้มาจากชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้านแห่งประเทศไทย วิทยุสื่อสารได้รับอนุเคราะห์จากหน่วยเฉพาะกิจนราธิวาส 30

ปัจจุบันมูลนิธิอีลาลอะห์มัรสาขาริโอเสาะมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเกือบร้อยชีวิต เป็นหัวหน้าชุดทีมปฏิบัติงานกู้ชีพกู้ภัย 5 คน เป็นอาสาสมัครปฏิบัติงานกู้ชีพกู้ภัย 27 คน และอาสาสมัครแจ้งเหตุ 30 คน ทุกคนเป็นจิตอาสา ไม่มีค่าตอบแทน แต่ละคนมีอาชีพประจำทำกันอยู่แล้ว เช่น หัวหน้ารูสดีความจริงแล้วเป็นครู พอโรงเรียนเลิกก็มาเข้าเวร โดยจะมีการจัดเวรตลอด 24 ชั่วโมง แบ่งเป็น 3 ทีม ทีมหนึ่งประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่ 5 คน เป็นพลขับ 1 คน เจ้าหน้าที่กู้ชีพอีก 4 คน

ศูนย์แห่งนี้จะรับผิดชอบงานในพื้นที่อำเภอริโอเสาะและศรีสาครเป็นหลัก โดยจะอาศัยข่าวสารจากเครือข่าย ทั้งผู้นำชุมชน

โต๊ะอิหม่าม เยาะชน รวมไปถึงโทรศัพท์แจ้งข่าวผ่านหมายเลข 073-571911 หรือหมายเลขของศูนย์เรนทร 1669 ซึ่งจะประสานมาที่มูลนิธิอีกที

“เมื่อไปถึงจะประเมินสถานการณ์ความรุนแรงก่อน ประเมินผู้ป่วยเบื้องต้นว่าเป็นอย่างไร โดยหัวหน้าหน่วย หรือที่เรียกกันว่าคอมมานโด จะคัดแยกผู้บาดเจ็บสาหัส ผู้บาดเจ็บเล็กน้อย และผู้เสียชีวิต ถ้าคนไหนอาการหนักก็จะทำการปฐมพยาบาลเบื้องต้น และนำส่งโรงพยาบาลก่อน โดยรถคันหนึ่งสามารถนำส่งได้ 2 คน แต่ถ้าสถานการณ์นั้นเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ความรุนแรง เช่น มีระเบิด ต้องรอสัญญาณจากเจ้าหน้าที่ทหารตำรวจก่อน ถึงจะเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ได้ เพราะการทำงานอาสาที่ดี ความปลอดภัยและความรอบคอบถือว่ามาเป็นอันดับแรก” อับดุลริซิม ฉายภาพการทำงานให้เห็น

แม้จะไม่มีรายได้ แต่ทุกคนก็เต็มใจ ด้วยสิ่งที่ได้รับกลับมานั้นยิ่งใหญ่กว่า

“สถานการณ์แบบนี้ต้องช่วยกัน เรื่องเงินไม่ใช่สิ่งสำคัญ หลายคนแวะเวียนมาเยี่ยม ซื้อชา กาแฟ มาให้ บางคนบริจาคเงินสมทบเป็นค่าน้ำมันรถ ค่าใช้จ่ายจิปาถะ เราได้รับน้ำใจเหล่านั้นกลับมา ก็ดีที่สุดที่ต้องการแล้ว” รุสดี ทั้งท้าย...

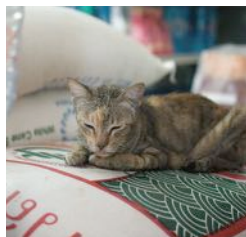
เศรษฐกิจชุมชน

Community's Economy

ริอเสาะเป็นเมืองเศรษฐกิจมาแต่โบราณ เพราะ
ที่นี่มีสถานีรถไฟเป็นศูนย์กลางของการคมนาคม
ก่อนเกิดสถานการณ์ความไม่สงบ เศรษฐกิจของที่นี่
คึกคัก มีทิศทาง มีการเติบโตที่ดี แต่พอเกิดเหตุการณ์
ความไม่สงบขึ้น ทุกสิ่งเปลี่ยนไป เศรษฐกิจถดถอย
ซบเซา แต่ระยะหลังเริ่มฟื้นตัวขึ้น จากคำบอกเล่า
ของนายกเทศมนตรีตำบลริอเสาะ ซึ่งสืบทอดมาอย่าง
มั่นใจถึงโอกาส และอนาคตของพื้นที่แห่งนี้ 🍀

สหกรณ์การเกษตรรวมมิตร จำกัด

แพรว ชูพูด

เกษตรกรมักถูกเอารัดเอาเปรียบอยู่เป็นประจำ หลายๆ ที่จึงใช้วิธีรวมตัวกัน เพื่อช่วยเหลือกันและกัน ดังเช่นเกษตรกรที่เทศบาลตำบลริอเสาะ ซึ่งรวมกลุ่มกันเป็นสหกรณ์การเกษตรรวมมิตร จำกัด มาตั้งแต่วันที่ 27 พฤศจิกายน 2545

แพรว ชูพูด ประธานสหกรณ์ **รัตนการข้าวเนียว** ผู้ตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ และ **น้ำฝน ผ่องใส** เจ้าหน้าที่การเงิน ร่วมกันเล่าถึงที่มาของสหกรณ์แห่งนี้ว่า ช่วงแรกกลุ่มเกษตรกรสวนยางจำนวน 40 กว่าคน มารวมตัวกันที่วัดราษฎร์โมสร เพื่อจัดตั้งเป็นกลุ่มออมทรัพย์หน้าที่หลักๆ คือรับฝากเงินจากสมาชิก โดยไม่ได้กำหนดขั้นต่ำ จนมาภายหลังทางจังหวัดนราธิวาสแนะนำให้พัฒนากลุ่มขึ้นมาเป็นสหกรณ์การเกษตร

ครานี้ คนที่มาสมัครสมาชิกต้องฝากทุนเรือนหุ้นก่อน หุ้นละ 10 บาท ไม่ต่ำกว่า 10 หุ้น บวกกับค่าธรรมเนียมอีก 100 บาท สำหรับเป็นทุนหมุนเวียน โดยทุนเรือนหุ้นนี้ไม่สามารถถอนได้ เว้นแต่ลาออกหรือเสียชีวิต

บริการของสหกรณ์แห่งนี้มีตั้งแต่การฝากถอน คิดดอกเบี้ยเงินฝากปีละ 1.50 บาท มีธุรกิจสินเชื่อ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ประเภท คือเงินกู้ระยะปานกลาง วงเงินไม่เกิน 200,000 บาท กู้ได้ไม่เกิน 3 ปี ผู้กู้ต้องใช้โฉนดที่ดินค้ำประกัน ต่อมาคือเงินกู้ระยะสั้น วงเงินไม่เกิน 30,000 บาท กู้ได้ไม่เกิน 1 ปี ใช้สมาชิกค้ำประกัน 2 คน และสุดท้าย เงินกู้ฉุกเฉิน 5,000 บาท กู้ได้ไม่เกิน 5 เดือน มีสมาชิกค้ำประกัน 1 คน

เงินกู้ทั้งหมดนี้ คิดดอกเบี้ยร้อยละ 8 ต่อปี ถ้า ผิดนัดเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี โดยผู้กู้ต้องเป็น สมาชิกไม่ต่ำกว่า 6 เดือนถึงกู้ได้ และสามารถ ยื่นเรื่องต่อคณะกรรมการได้ทุกช่วงเวลา

“ปัจจุบันระบบสินเชื่อเรามีปัญหาอยู่ เพราะว่าราคายางไม่ตี ชาวบ้านเลยไม่มีเงินมา คืน เราต้องปรับโครงสร้างหนี้ คือกู้ใหม่แล้ว ผ่อนจ่ายหนี้เก่าเป็นเดือนๆ ไป” น้าผอนอธิบาย วิธีแก้ปัญหของสหกรณ์ให้ฟัง

นอกจากนี้สหกรณ์ยังได้นำกำไรมาร้าน สหกรณ์การเกษตร สินค้าที่นำมาขายส่วนใหญ่ เป็นสินค้าทางการเกษตร เช่น ยากำจัดศัตรูพืช ปุ๋ย สารเคมีการเกษตร วัสดุการเกษตร รวมถึง สินค้าอุปโภคบริโภค เช่น ข้าวสาร อาหารแห้ง โดยเปิดโอกาสให้ทั้งคนที่ใช่และไม่ใช่เป็น สมาชิกเข้ามาจับจ่ายได้เหมือนกัน ร้านเปิด วันจันทร์-ศุกร์ เวลา 8.00-16.30 น.

สหกรณ์การเกษตรรวมมิตร จำกัด มี สมาชิกอยู่ทั้งหมด 275 คน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือสมาชิกสามัญ หรือสมาชิกที่อาศัย อยู่ในตำบลหรือเสาและตำบลหรือเสาออก ซึ่ง สมาชิกกลุ่มนี้มีสิทธิได้รับบริการทุกอย่างจาก สหกรณ์ กับสมาชิกสมทบ ซึ่งอาศัยอยู่นอก 2 พื้นที่นี้ ซึ่งไม่มีสิทธิฝากถอนหรือกู้เงิน แต่ สามารถซื้อของและสะสมยอดเพื่อรับเงินปันผล

ส่วนรูปแบบของการบริหารงาน สหกรณ์ มีคณะกรรมการทั้งหมด 7 คน เลือกตั้งจาก ที่ประชุมใหญ่ของสมาชิก ดำรงตำแหน่งวาระ ละ 2 ปี คนหนึ่งเป็นได้ไม่เกิน 2 วาระติดต่อกัน โดยต้องหยุดพักอย่างต่ำ 1 ปี

ปัจจุบันสหกรณ์มีเงินหมุนเวียนอยู่ ประมาณ 7 ล้านบาท โดยในแต่ละปีจะมีการ ปิดบัญชีบดุลทุกวันที่ 30 กันยายน พร้อมกับ

จัดสรรผลประโยชน์จากกำไรสุทธิ แบ่งเป็น เงินปันผลตามหุ้น ร้อยละ 31 เงินเฉลี่ยคืนตาม ส่วนธุรกิจ ร้อยละ 16 เงินสำรองของสหกรณ์ ร้อยละ 16 เงินพัฒนาสหกรณ์ ร้อยละ 10 โบนัส กรรมการและพนักงาน ร้อยละ 10 ทุนสำหรับการอบรมศึกษา ร้อยละ 5 เงินค่าบำรุง สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ร้อยละ 5 ทุนสวัสดิการและการสงเคราะห์แก่สมาชิก ร้อยละ 2 ทุนสวัสดิการและการสงเคราะห์แก่ เจ้าหน้าที่และลูกจ้าง ร้อยละ 2 ทุนรักษาเงิน อัตราปันผล ร้อยละ 2 และทุนสาธารณประโยชน์ ร้อยละ 1

ล่าสุดทางกลุ่มได้สร้างศูนย์รวบรวม ยางพารา โดยได้งบประมาณที่รัฐให้ยืม โดย ส่งจ่ายผ่านทางธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จำนวน 1 ล้านบาท คิดดอกเบี้ยร้อยละ 5 แต่ทางกรมส่งเสริม สหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ช่วย ออกให้ร้อยละ 4 ภายใต้ระยะเวลากู้ 1 ปี

“ตอนนั้นทางสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส เรียกเข้าไปประชุมว่าต้องการเงินทุนนี้ใหม่ ซึ่ง เราก็ต้องการ เพราะเห็นว่าเป็นหนทางในการ ช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ ขณะเดียวกันก็ เป็นการพัฒนาต่อยอดการทำงานของสหกรณ์ เราด้วย เพราะก่อนหน้านี้ ในปี 2553 เราก็ เคยทำโครงการลักษณะเหมือนกัน เป็นการ รวมลองกอง ซึ่งก็ได้รับผลตอบแทนที่ดี แต่ต้อง ยอมรับว่าครั้งนี้อาจจะยากกว่า เพราะเกษตรกร หลายคนไม่ขายให้เรา เนื่องจากเป็นหนี้พ้อค้า อยู่ แต่เราก็พยายามให้ราคายุติธรรม โดยมีการ เช็คราคากับสหกรณ์เมืองนราธิวาสตลอด เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ที่เหมาะสม” รัตนากา อธิบาย

กลุ่มทอผ้าวัดราษฎร์โมสร

เพราะภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ทำให้โรงงานยางไทยพิษได้ปิดตัวลง เมื่อปี 2541 ชาวบ้านนับร้อยชีวิตกลายเป็นคนตกงาน ในเวลานั้นสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จแปรพระราชฐานมาที่พระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ และได้เสด็จฯ มาเยี่ยมสมาชิกในโครงการส่งเสริมศิลปาชีพที่บ้านไทยสุขตำบลลาโละ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส **พระครูวรปัญญาประยุทธิ์** เจ้าอาวาสวัดราษฎร์โมสร และเจ้าคณะอำเภอรือเสาะ มีโอกาสได้เข้าเฝ้ารับเสด็จฯ ด้วย ในตอนนั้นพระองค์ทรงถามถึงความเป็นอยู่ของชาวบ้าน ท่านพระครูเลยกราบทูลไปตามตรง นั่นจึงเป็นที่มาของกลุ่มทอผ้าวัดราษฎร์โมสร

เดือนเพ็ญ หิรัญ ประธานกลุ่มทอผ้าวัดราษฎร์โมสร เล่าให้ฟังว่า หลังจากที่หลวงพ่อกกราบทูลไปแล้ว สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ก็มีพระราชเสาวนีย์ให้ **สทิส บุญญาวิวัฒน์** ผู้ช่วยเลขาธิการสำนักงานพระราชวัง ฝ่ายกิจการพิเศษในขณะนั้น ลงมาดูสถานที่ของวัด เพื่อเปิดเป็นโรงทอผ้า โดยทางหลวงพ่อดำเนินการหาพื้นที่ทอผ้ามาตั้งโรงทอ

“ตอนนั้นท่านให้ท่านเปิดรับสมัครสมาชิกปักผ้ากับทอผ้า ได้มา 26 คนทั้งไทยพุทธ และไทยมุสลิม ช่วงแรกเราก็กังไม่รู้ว่าเรื่องผ้าเลย

จากนั้นก็มีการที่เลี้ยงจากค่ายจุฬาภรณ์ เอาที่ทอผ้า เอาเครื่องมือมาให้ แล้วก็เริ่มเปิดเรียนครั้งแรกวันที่ 5 กรกฎาคม 2542 โดยมีครูจากศูนย์ศิลปาชีพบ้านกาหลง อำเภอกีฬาคร มาสอน ซึ่งผ้าที่เราผลิตได้จะต้องส่งเข้าโครงการสวนพระองค์ สวนจิตรลดา โดยทหารจากค่ายจุฬาภรณ์จะเป็นคนรับสินค้าไปส่งอีกที” เดือนเพ็ญเล่า

ช่วงแรกเรียนการทอผ้าพื้นเป็นหลัก ไม่มีปักลาย เรียนได้ประมาณ 6 เดือนถึงมีครูจากในวังมาสอนผ้าลายดอก ทั้งลายดอกลูกหวาย ลายดอกลูกแก้ว กลุ่มทอผ้าก็คอยผลิตส่งศูนย์ศิลปาชีพ ถ้าศูนย์ต้องการลายใหม่ๆ จะส่งครูมาสอนเพิ่มเติมอีกที

“เวลาผ้ามีปัญหา เราจะมีหนังสือออกมาเขียนไว้เลยว่าผ้าของคนนี้ทอห่าง ซึ่งประธานต้องคอยดู ด้วยเหตุนี้เพื่อป้องกันปัญหา ทางกลุ่มจึงวางเกณฑ์ไว้ ทอให้แน่น ทอให้สวย ผืนไหนมีปัญหารีบแก้ก่อนส่ง” ประธานว่า

ปัจจุบันกลุ่มทอผ้ามีสมาชิกทั้งสิ้น 15 คน เหลือมาจากรุ่นแรกอยู่ 3 คน ถ้ามีการปล่อยก็ร้าง 3 ปี ทางศูนย์จะตัดรายชื่อออกไป ส่วนรายได้ของกลุ่มนั้น ขึ้นอยู่กับกำลังของแต่ละคน ทำมากได้มาก ทำน้อยได้น้อย แต่โดยทั่วไป

แล้วเฉลี่ยคนหนึ่งได้ประมาณ 4,000 กว่าบาทต่อเดือน โดยผ้าผืนเฉลี่ยเมตรละ 50 บาท วันหนึ่งทอได้ประมาณ 4-5 เมตร แต่ถ้าเป็นผ้าไหม ราคาเมตรละ 200 บาท ซึ่งทางกองราชเลขาการในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ โดยท่านผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ รongราชเลขาการในพระองค์ จะเป็นผู้กำหนดว่าใครบ้างที่มีสิทธิ์ทอผ้าไหม จากนั้นก็ส่งรายชื่อมายังกลุ่ม ซึ่งจะมีการเฉลี่ยจำนวนการทอออกเป็นส่วนตัวๆ กัน เพื่อความยุติธรรม

“เวลาที่ทหารจากค่ายจุฬาภรณ์มารับผ้าไป เขาจะสำรองจ่ายให้เราก่อนประมาณร้อยละ 80 โดย 3 เดือน จ่ายครึ่งหนึ่ง เพราะกว่าผ้าจะส่งถึงสวนจิตรฯ ต้องใช้เวลา 6-7 เดือน ต้องรวบรวมจากศูนย์นั้นศูนย์นี้จนครบ แล้วส่งทีเดียว จากนั้นสวนจิตรฯ ถึงตีราคาให้ เงินส่วนต่างที่ขาด ทางทหารก็จะนำมาจ่ายให้อีกที” ประธานอธิบายระบบการจ่ายเงิน

ล่าสุดทางกลุ่มเพิ่งสมัครเข้าโครงการตรานกยูงพระราชทาน เพื่อขอการรับรองคุณภาพตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ผ้าไหมไทย โดยจะต้องส่งผ้าเข้าไปศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง ถ้าได้รับการติดตราก็สามารถส่งออกเมืองนอกได้...

กลุ่มขนมโบราณตำนานเมืองร้อยเสา

กลุ่มแม่บ้านนี้มีที่ทำการอยู่บ้านยาแลเบา หมู่ที่ 5 ตำบลร้อยเสา **อุษณีย์ มั่นคง** ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านยาแลเบา เท้าความให้ฟังว่า เดิมในพื้นที่มีกล้วยน้ำว้ามาก ส่วนใหญ่ปลูกแซมอยู่ในสวนยาง แต่พอมีมาก ก็ขายไม่ได้ราคา ในปี 2542 แม่บ้าน 12 คน จึงตัดสินใจลงขันกันหั่นละ 200 บาท จัดตั้งกลุ่มทำกล้วยฉาบขึ้น โดยมีสำนักงานเกษตรอำเภอร้อยเสาเข้ามาช่วยเป็นวิทยากร ซึ่งนอกจากกล้วยฉาบแล้ว ยังเข้ามาสอนการทำกล้วยแก้ว เค้กกล้วยเนื้ แต่ทว่าทำไปได้ระยะหนึ่งปรากฏว่ามีปัญหามากมาย จึงสลายตัวไป ในปี 2546 โดยระหว่างที่หยุดไปนั้น ทางเกษตรอำเภอก็ยังเข้ามาส่งเสริมกิจกรรมต่างๆ อยู่เสมอ เช่นเดียวกับกลุ่มสตรีที่ยังเกาะกลุ่มกันทำงานด้านจิตอาสาในพื้นที่ เช่น การอ่านพระคัมภีร์อัลกุรอานให้คนที่เจ็บป่วยฟัง

กระทั่งปี 2548 เป็นช่วงที่มีสถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ มีข่าวลือต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย สภาพเศรษฐกิจในพื้นที่ซบเซาเป็นอย่างมาก กลุ่มสตรีจึงตัดสินใจรวมตัวกันอีกครั้ง โดยคราวนี้จัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชน มีสมาชิกประมาณ 30 กว่าคน โดยให้สมาชิกร่วมลงหุ้น หุ้นละ 20 บาท ไม่เกิน 10 หุ้น พร้อมกันนั้นยังได้เข้าอบรมทั้งเรื่องวิธีการทำขนมใหม่ๆ เช่น ปั่นليب น้ำเต้าหู้ ขนมกะหรี่ปั๊บนมโกโบราณ ซึ่งได้มีการส่งผลิตภัณฑ์ เพื่อรับการคัดสรรหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ในปี 2549 โดยมีผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการคัดสรร 2

ชนิดคือ ขนมันลิบทอดได้ 2 ดาว และน้ำเต้าหู้ได้ 1 ดาว ทุกวันนี้กลุ่มมีการพัฒนาคุณภาพ แต่ยังไม่ส่งไปคัดสรรใหม่ เพราะมีปัญหาเรื่องกรรมสิทธิ์ที่ดินในการตั้งโรงเรียนผลิต

ทั้งนี้ เพื่อป้องกันความผิดพลาดซ้ำสองทางสหกรณ์จังหวัดจึงเข้ามาช่วยอบรมเรื่องการทำบัญชีให้กลุ่ม เนื่องจากแต่ก่อนไม่มีการแยกบัญชีกัน อย่างเวลาซื้อ-ขาย ก็จะเขียนบัญชีรวมกัน ทำให้บัญชีมีปัญหา ไม่รู้ว่าอะไรคือต้นทุนการผลิต หรือเงินเชื่อหลังจากที่ไปฝากของไว้ที่ร้านค้า ทำให้สุดท้ายกลุ่มต้องล้มลง

“สินค้าเรามีขายหลายที่ อย่างสมาชิกบางคนไปกรีดยางที่ศรีสาคร ก็จะนำไปฝากที่นั่น บางคนขายอาหารในตลาด ก็ฝากไปวาง หรือบางครั้งราชการต้องการก็สั่งมา สินค้าที่ขายดีที่สุดคือ มันลิบทอด เราทำใส่ปลาเป็นหลัก ซึ่งชนิดของปลานั้นก็แล้วแต่ฤดูกาล รองลงมาก็เป็นน้ำเต้าหู้ เดิมเราใส่ถุง ถุงละ 5 บาท ต่อมาเราเปลี่ยนบรรจุภัณฑ์เป็นขวด ราคา 8 บาท แต่เมื่อไปขายจริง คนชอบแบบใส่ถุง ก็ต้องกลับมาใส่ถุง ส่วนขวดเอาไว้เป็นทางเลือก” อุษณีย์เล่า

ปัจจุบันกลุ่มสตรีมีสมาชิกทั้งสิ้น 27 คน รายได้แบ่งเป็นส่วนๆ ส่วนที่ 1 ร้อยละ 50 นำเข้ากองกลาง เพื่อให้สมาชิกกู้ยืมโดยไม่มีดอกเบี้ย ส่วนที่ 2 ร้อยละ 25 สำหรับเป็นทุนหมุนเวียนในการซื้อวัตถุดิบ อุปกรณ์ รวมถึงสวัสดิการต่างๆ เช่น สมาชิกเจ็บป่วย ต้องนอนโรงพยาบาล ให้ 200 บาทต่อคนต่อปี เวลาสมาชิกต้องเดินทางเพื่อกิจกรรมของกลุ่ม จะมีจ่ายค่าน้ำมันรถให้ หรือเวลามีสัปดาห์เงินสนับสนุนก็จะช่วยบริจาค โดยมีเงินหมุนเวียนทั้งสิ้นประมาณ 5,000 บาท และส่วนที่ 3

ร้อยละ 25 แบ่งให้สมาชิก โดยใช้ฐานคิดที่ว่าสมาชิกทุกคนต้องทำงานเหมือนกันหมด ทั้งทอด ทั้งปั่น ทั้งบรรจุใส่ถุง ซึ่งจะมีการบันทึกอย่างละเอียดว่า แต่ละคนทำได้มาน้อยแค่ไหน โดยมีสหกรณ์การเกษตรรวมมิตรเข้ามาช่วยดูแลบัญชีให้อีกทางหนึ่ง

“หลังจากที่ไปปิดยอดบิลตามร้านต่างๆ เช่น ส่งวันที่ 8 เก็บเงินวันที่ 10 ส่งวันที่ 11 เก็บวันที่ 13 ถ้าสมมติว่าวันไหนขายไม่หมด ก็จะหักเงินตรงนี้ออกก่อน จากนั้นมาคิดหาทุนว่าเท่าไร กำไรเท่าไร คิดเป็นรายครึ่ง พอครบ 1 เดือน ก็มาดูว่าต้องจ่ายแต่ละคนเท่าไร ตามบัญชีที่เราจดเอาไว้” ประธานอธิบาย

ส่วนวิธีบริหารงาน หลักๆ จะทำงานกันเป็นกลุ่ม กลุ่มทำขนมใช้คนทำประมาณ 5 คน น้ำเต้าหู้ประมาณ 7 คน แต่ละคนต้องมาตั้งแต่วันดี 5 สัปดาห์หนึ่งทำประมาณ 2 วัน หลักๆ ทำวันจันทร์กับวันศุกร์ แต่จะมีบางสัปดาห์ที่อาจจะทำ 3 วัน โดยราคาน้ำเต้าหู้เวลานี้ถุงละ 8 บาท ส่วนมันลิบขายถุงละครึ่งกิโลกรัม ราคา 75 บาท

นอกจากขนมแล้ว ล่าสุดทางกลุ่มสตรีกำลังมีแผนแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรอีกครั้ง โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส ร่วมกับสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ส่งมอบเครื่องคัดแยกเมล็ดแก่กลุ่ม ซึ่งสามารถแปรรูปผลไม้ที่มีเมล็ดได้ ทั้งลองกอง มังคุด มะขาม ด้วยการคั้นน้ำและแยกเมล็ดออกมา โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นศูนย์กลางในการรับผลผลิตทางเกษตรในพื้นที่ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในแผนการผลิตแล้วคือน้ำลองกอง ภายใตยี่ห้อ ‘ชะลาม’ นำสนใจไหมเล่า...

HAND IN HAND รื้อเสา

ย้อนกลับไปเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2554 โครงการอุตสาหกรรมเพื่อการสร้างงานที่ยั่งยืนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ได้ถือกำเนิดขึ้นในพื้นที่หมู่ที่ 5 ตำบลรือเสาะ บนเนื้อที่ 12 ไร่ มีอาคารโรงงานขนาด 35X60 ตารางเมตร ซึ่งในการเปิดโรงงานคราวนั้น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ มาเป็นองค์ประธาน

สละอามิง มะอาลี ผู้จัดการวิสาหกิจชุมชน Hand in Hand เล่าว่า โครงการนี้มีเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาการว่างงานในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ หลังจากต้องเผชิญกับปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ตลอดหลายปี เป็นโครงการที่ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามาร่วมมือกัน โดยรัฐเป็นผู้ลงทุน ส่วนเอกชนรับหน้าที่บริหารจัดการ ซึ่งในตอนแรกได้ร่วมกับบริษัท เอ็ม แคว โอราวัน จำกัด เพื่อผลิตเสื้อผ้าส่งออกต่างประเทศ ดำเนินการได้ประมาณ 1 ปี ก็เกิดความผันผวนทางเศรษฐกิจ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินดอลลาร์ลดลงจาก 45 บาท เป็น 30 กว่าบาท ทำให้บริษัทขาดทุน จึงทำหนังสือขอลถอนตัวจากโครงการ พอในปี 2554 กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมเลยชักชวนบริษัทไทยแลนด์ นิตติ้ง จำกัด ซึ่งผลิตงานภายใต้แบรนด์ห้าหน้คู่ ผ่านไป 1 ปี ทางห้าหน้คู่แจ้งว่าโรงงานไม่สามารถกระจายสินค้าได้ เลยขอลถอนตัว ทำให้พนักงานเกือบ 100 ชีวิต

กลายเป็นคนว่างงาน ต้องไปหางานใหม่

นายกเทศมนตรีตำบลรือเสาะจึงมอบหมายให้สละอามิง ในฐานะเลขานุการนายกเทศมนตรี เข้ามาดูแลโรงงาน โดยเวลานั้นให้พนักงานจำนวน 90 คน รวมตัวกันจดทะเบียนโรงงานแห่งนี้เป็นบริษัท แต่ไม่สามารถจดทะเบียนได้ เพราะเป็นของรัฐบาล จึงเปลี่ยนมาจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน เพื่อบริหารงานในโรงงานแทน โดยผลิตผ้าคลุมผมส่งออกไปยังประเทศมาเลเซีย จากนั้นก็เริ่มขายทำชุดแต่งกายมุสลิม เสื้อโปโล เสื้อคอกลม เสื้อยัด กระเป๋าผ้าลดโลกร้อน ฯลฯ

ทุนของการทำงานมาจากกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ที่มีพนักงานทุกคนเป็นสมาชิก มีการฝากเงินขั้นต่ำเดือนละ 100 บาท แต่ไม่เกิน 500 บาท เพื่อให้พนักงานร่วมเป็นเจ้าของ ขณะเดียวกันก็เพื่อเป็นทุนสำหรับการผลิตสินค้า ซึ่งหากมีการนำเงินตรงนี้ไปใช้ เมื่อได้กำไรกลับคืนมา ก็จะเฉลี่ยคืนให้กับพนักงานตามสัดส่วนการฝากของแต่ละคน และในกรณีที่เงินทุนไม่พอก็จะมีการขอความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายในพื้นที่ รวมไปถึงการขอเบิกเงินจากผู้จ้างส่วนหนึ่งมาลงทุนก่อน หรือกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคารออมสิน

“พนักงานไม่กล้าฝากชีวิตไว้กับบริษัทจากกรุงเทพฯ อีกแล้ว เพราะวันดีคืนดี หากเขามีปัญหาเขาก็ทิ้ง ตอนแรกเราไม่มีทุนอะไรเลย แต่เราใช้วิธีประสานความร่วมมือกับภาคธุรกิจภาครัฐ ก็พออยู่ได้ โดยเราจ้างงานตามออเดอร์

เท่านั้น วันนี้เรากำลังการผลิต 700-1,500 ตัวต่อวัน (กรณีเป็นเสื้อยืด) จากกำลังของพนักงาน 39 คน ส่วนวิธีแบ่งรายได้ ทางโรงงานจ่ายให้เป็นรายชิ้นสำหรับพนักงานตัดเย็บ โดยแต่ละชิ้นราคาไม่เท่ากัน เช่น เสื้อยืดคอกลมตัวละ 7 บาท ผ้าคลุมผืนหนึ่งต่ำสุด 15 บาท และจ่ายเป็นเงินเดือนสำหรับพนักงานธุรการ พร้อมกันนั้นยังมีการดูแลที่ครอบคลุม โดยเฉพาะที่พักอาศัย เพราะที่นี่มีแฟลตพนักงาน 3 ชั้น 16 ห้อง เนื่องจากพนักงานส่วนใหญ่มาจากนอกพื้นที่หรือสะระอารอมิ่งเล่า

เวลานี้วิสาหกิจชุมชนมีสินค้าที่เป็นแบรนด์ของตัวเอง ชื่อว่า 'Indah' และ 'Rueso' เป็น

ผ้าคลุมผมและเสื้อผ้าสำหรับสตรีมุสลิม วางจำหน่ายตามสถานที่ต่างๆ เช่น ห้างเซ็นทรัลนครราชสีมา รวมทั้งร้านค้าในประเทศมาเลเซียด้วย

“ที่ผ่านมาระดับสมัครพนักงานอยู่เรื่อยๆ มีการฝึกและสอนงานอยู่ตลอด แต่ต้องยอมรับว่า โรงงานยังมีปัญหาเรื่องทุน เพราะหลังจากเอกชนถอนตัวไป เราก็ติดลบมาตลอด อย่างหนี้ไฟฟ้า ประปาที่เอกชนทำไว้ก็ประมาณ 2 แสนกว่าบาท และมีหนี้ธนาคารออมสินอีก 8 แสนบาท วิสาหกิจก็ต้องตามจ่ายหนี้เรื่อยมา ซึ่งเวลานี้เคลียร์ไปเยอะแล้ว ไฟฟ้าประปามหมดแล้ว ส่วนออมสินยังเหลืออีก 3 แสนกว่าบาท” ผู้จัดการกล่าวปิดท้าย...

เศรษฐกิจพอเพียง สัตว์ลู่สาหะ

จากบุคคลที่ไม่เคยสนใจเรื่องทำเกษตรมาก่อนเลยในชีวิต แต่วันนี้ บรูซอาร์โลวัย 75 ปี อย่าง **สทา กซหะซัน** หรือที่รู้จักกันในนาม **ลู่สาหะ** เขยหรือเสาะจากจังหวัดฉะเชิงเทรา กลับกลายเป็นผู้นำทางการเกษตรคนสำคัญ แห่งหมู่ที่ 1 ตำบลรีอเสาะออก ซึ่งมีรางวัลการันตีมากมาย

“สมัยนั้นผมเป็นนายช่างรัฐวิสาหกิจ เกษียณออกมาแล้วมีบริษัทขอรับตัวไปเป็น นายช่างอยู่ที่ประเทศซาอุดีอาระเบีย ได้เจอ เนื้อคู่ที่นั่น เขาทำงานบ้านที่นั่นแล้วก็ค้าขาย ด้วย แต่ด้วยความที่ฝ่ายหญิงเป็นมุสลิมอาศัย ในเขตศักดิ์สิทธิ์ โหยพุทธจะเข้าไปภายในไม่ได้ ตอนนั้นลู่รับผักมาขายเป็นรายได้เสริม ได้เจอกันบ่อยๆ ก็แต่งงานกัน ลู่ก็ยังรับผักไปส่งเหมือนเดิม จนกระทั่งแฟนป่วยเป็นเบาหวาน เป็นแผลที่เท้า ต้องวิ่งรับส่งโรงพยาบาลบ่อยๆ วันหนึ่งหมอบอกให้ซื้อน้ำส้มสายชูเพื่อล้างแผลแทน แล้วโรคก็กำเริบ เลยโทรถามน้องสาวของแฟนว่าจะทำอย่างไรดี เขาก็ว่าให้พากลับบ้าน” ลู่สาหะย้อนรำลึกถึงเหตุการณ์สมัยสิบกว่าปีที่แล้ว

กลับมาบ้าน ลู่สาหะไปเจอต้นมะนาว เลยซื้อมาปลูกทิ้งไว้ 2 ต้น แต่ด้วยการกิจที่คั่งค้างอยู่ จึงต้องกลับไปทำงานที่ซาอุดีอาระเบียอีกรอบ ทำได้ประมาณ 4-5 เดือน ก็เดินทางกลับมาเยี่ยมภรรยาที่เมืองไทย ระหว่างพักเปลี่ยนเครื่องบินที่ดูไบ ลู่สาหะไปเจอกบวิศกรคนไทยที่กำลังรอขึ้นเครื่องลำเดียวกัน พุดคุยถูกคอ ซึ่งตอนนั้นวิศกรส่งน้ำส้มมาให้ลองกิน 4 แก้ว 4 แบบ แบ่งกันดื่ม เมื่อวิศกรคนนั้น

ถามถึงรสชาติของน้ำส้มแต่ละแก้วว่าเป็นอย่างไร ลู่สาหะตอบว่าดี เขาก็บอกว่าจริงๆ นี่ไม่ใช่ น้ำส้ม แต่เป็นน้ำมะนาว จากนั้นเขายังเล่าต่อไปอีกว่า เวลานี้เลิกทำงานเป็นวิศกรแล้ว เพราะเพิ่งซื้อที่มา 5 ไร่เพื่อทำแปลงเกษตร จะปลูกมะนาวทั้งหมด จังหวะที่ลู่สาหะได้ยินคำตอบ ก็เกิดความรู้สึกประทับใจในความคิดของชายคนนั้น บวกกับนึกถึงต้นมะนาวที่เคยปลูกไว้ เลยตัดสินใจว่าจะไม่กลับไปทำงานที่ซาอุดีอาระเบียอีกแล้ว

พอลืมมาถึงบ้าน ช่วงปี 2551 จึงเริ่มทดลองทำเกษตร ปลูกทั้งถั่วฝักยาว มะนาว ค่อยๆ เก็บเล็กผสมน้อย ศึกษาจากหนังสือ การเกษตร ผสมกับประสบการณ์จริงไปเรื่อยๆ โชคดีที่มีคนรอบข้างดี ไม่ว่าจะเป็น **สตึง อาแว** อาสาสมัครเกษตรระดับตำบล หรือ **มะลาเย็น เพ็งมีดิง** ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ 1 ตำบลรีอเสาะออก คอยให้คำแนะนำอยู่ตลอด

“ลู่เริ่มปลูกมะนาวลงไปในร่องถั่วตามที่ได้คำแนะนำมา ปรากฏว่าดีเกินคาด ทั้งมะนาว ถั่วฝักยาว ก็เลยเริ่มปลูกพืชอีกมากมาย ยอมรับตามตรงเลยว่า เมื่อก่อนฟังไม่รู้เรื่อง คำว่าเศรษฐกิจพอเพียงที่พระมหากษัตริย์ตรัสไว้ ไม่เคยสนใจเลย ทำไปเรื่อย กระทั่งวันนี้เราไม่ต้องเดินทางไปหาสตึงเลย แต่สตึงก็เดินทางมาหาเราเอง เล็กๆ น้อยๆ แต่เป็นความสุขใจ” ลู่สาหะว่าเช่นนั้น

สำหรับเคล็ดลับในการปลูก ลู่สาหะบอกว่าไม่มีอะไรพิเศษ ปลูกไปตามธรรมชาติมีปัญหาอะไร ก็คอยสังเกตเอา ถ้าเขาบ้าง ซึ่งหากจะสรุปเป็นทฤษฎีชัดเจนคงไม่ได้ อธิบายง่ายๆ

คือใช้หลักความเหมาะสมมากกว่า อย่างเช่นมะนาวกิ่งหนึ่งมีผลขึ้นมา 7-8 ลูก ก็ต้องตัดออกไปบ้าง เลือกลูกดีๆ เอาไว้เพื่อให้โตได้เต็มที่

หากเทียบกับชีวิตในต่างประเทศ ลุงสาเหบอกว่าอยู่บ้านมีความสุขกว่ามาก เพราะไม่ต้องเร่งรีบ อยู่ที่นี่ถึงเงินเดือนจะดีแต่ค่าครองชีพก็สูงเช่นกัน ไหนจะค่าเช่าบ้าน ค่าต่อทะเบียนรถ ค่าอาหารก็แทบจะเดือนชนเดือนแล้ว แต่การอยู่ที่นี่พออยู่พอกิน ผลผลิตนำไปขายที่โรงพยาบาลรอใส่ได้ ไปส่งให้พ่อค้าแม่ค้าขายในตลาดก็ได้ แล้วพวกกิ่งก้านสาขาของต้นไม้ยังสามารถนำไปผลิตเป็นเชื้อเพลิง เป็นน้ำส้มควันไม้ สร้างรายได้เสริมขึ้นมา

“สมัยก่อนดีสองต้นมาเก็บแต่งกว่า 50-60 กิโลกรัม พอตตอนเย็นแม่บ้านเก็บถั่วฝักยาวอีก 30 กิโลกรัม แต่งานพวกนี้ทำไม่ไหวแล้วเพราะเราอายุมาก ไหนจะส่งตลาด กลับมายังต้องรดน้ำ ก็เลยคิดว่าจะเกษียณ รอรับบำนาญจากมะนาวเป็นหลัก ส่วนพืชผักก็เปิดให้คนเข้ามาเก็บเอง เลือกเอง จะได้ถูกใจ เสรีแล้วก็จ่ายเงิน โดยเราจะคิดราคาให้ถูกหน่อยจากเดิมเคยส่งอยู่กิโลกรัมละ 70 บาทก็เหลือ 65 บาทพอ” ลุงสาเหพูดทั้งใบหน้าที่ยิ้มแย้มจากความตั้งใจของลุงสาเห ทำให้วันนี้สวนของลุงสาเหกลายเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญขนาดผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาสยังต้องแวะเวียนมาเยี่ยมชม ขณะเดียวกันที่นี่ยังเป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านบลูกา ได้รับรางวัลที่ 1 งานวันลองกอง ประจำปี 2555 รวมไปถึงเกียรติประวัติส่วนตัวของลุงสาเห ที่ได้รับยกย่องให้เป็นคนดีศรีนรา ปี 2552 อีกด้วย

เยาวชนสร้างสรรค์ศิลปะไม้

รอยาลี มุขอ

ใครจะไปเชื่อว่าต้นไม้ผู้ฟังจะกลายร่างเป็นงานศิลปะชิ้นเยี่ยม ทั้งโต๊ะ เก้าอี้ ป้ายชื่อ ที่ล้วนมีเอกลักษณ์ นี่คือผลงานชิ้นเยี่ยมของเยาวชนจากหมู่ที่ 1 ตำบลริอเสาะออก

รอยาลี มุขอ ผู้ใหญ่บ้านซึ่งรับตำแหน่งตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2555 เล่าให้ฟังว่านับตั้งแต่ปี 2547 พื้นที่ตรงนี้ประสบปัญหาเรื่องความคิดเห็นแตกแยกกัน มีความพยายามชักจูงเยาวชนไปในทางที่ไม่ดีในฐานะผู้ใหญ่บ้านจึงต้องเป็นหูเป็นตา และเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการดูแลเยาวชนในพื้นที่

“ผมพบกับเยาวชนกลุ่มหนึ่ง ประมาณ 7-8 คน พวกเขาไปชุดต่อไม้เก่ามาประดิษฐ์เป็นเก้าอี้ นับว่ามีพรสวรรค์ทางศิลปะมาก เลยอยากสนับสนุน จึงมาคุยกันว่าน่าจะรวมตัวกันดีกว่า ผู้ใหญ่ฯ จะหาช่องทางการตลาดให้เอง” รอยาลีว่า

เยาวชนกลุ่มนี้จะไปชุดต่อไม้จากภูเขาสวนพิดาน ซึ่งมีบริษัทพิดานพาณิชย์ จำกัด เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ มีพื้นที่มากกว่า 2,000 ไร่ เป็นพื้นที่ทำยางพาราทั้งหมด ซึ่งในพื้นที่จะมีพวกต่อไม้ที่อยู่ในดิน ไม่ได้ใช้ประโยชน์ ก็เลยขอ

“ผมทิ้งในความคิดพวกเขา เวลาดูผมคิดไม่ออกหรือกว่าตอนนี้จะเอามาทำอะไร แต่เขาบอกอย่างอื่นนี่เอาไปทำชั้นวางของได้ หรือส่วนอีกอันก็เอาไปทำหัวเตียง” ผู้ใหญ่บ้านเล่าอย่างออกรส

ปัจจุบันผู้ใหญ่บ้านได้คุยกับหน่วยทหารในพื้นที่ ของบประมาณมาสนับสนุนกิจกรรมจำนวน 20,000 บาท นำไปซื้ออุปกรณ์ เช่น เครื่องเจียร เครื่องขัด เลื่อย เพราะแต่ก่อนไม่มีอุปกรณ์ใดๆ เลย จะใช้ครั้งหนึ่งก็ต้องยืม แต่วันนี้ไม่มีปัญหาแล้ว โดยสินค้าที่ผลิตเสร็จจะนำไปตั้งไว้ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1 ใกล้กับมัสยิดกลาง

“ราคาของชิ้นงานไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับวัสดุ และขนาดที่นำมาทำ ถ้าเป็นชิ้นใหญ่ เช่น โต๊ะ หัวเตียง ตกประมาณ 7,000 กว่าบาท รายได้นั้นเราแบ่งให้คนหนึ่ง 400-500 บาท ที่เหลือเก็บไว้เข้ากองกลาง เพราะอุปกรณ์แต่ละชิ้นค่อนข้างแพง โดยปัจจุบันผมได้ทำเรื่องไปถึง คอ.บต. ของบประมาณมา 150,000 บาท เพื่อมาช่วยสนับสนุนตรงนี้ ส่วนสินค้าหลักๆ เราจะทำตามทีลูกค้าสั่ง แล้วก็ทำขายส่วนหนึ่งทำโชว์อีกส่วนหนึ่ง”

ระยะเวลาการทำขึ้นอยู่กับชิ้นงาน หากเป็นชิ้นเล็กๆ ใช้เวลาประมาณ 1 สัปดาห์ แต่ถ้าชิ้นใหญ่อาจจะเป็นเดือน โดยเวลาส่วนใหญ่จะหมดไปกับการตกแต่งไม้ พอแต่งเสร็จก็ต้องมาขัด ขัดแล้วก็ทาแล็กเกอร์ซ้ำ 2 รอบ เพราะผลงานของที่นี่จะไม่เน้นการทาสี เนื่องจากการโชว์เนื้อไม้ให้มากที่สุด

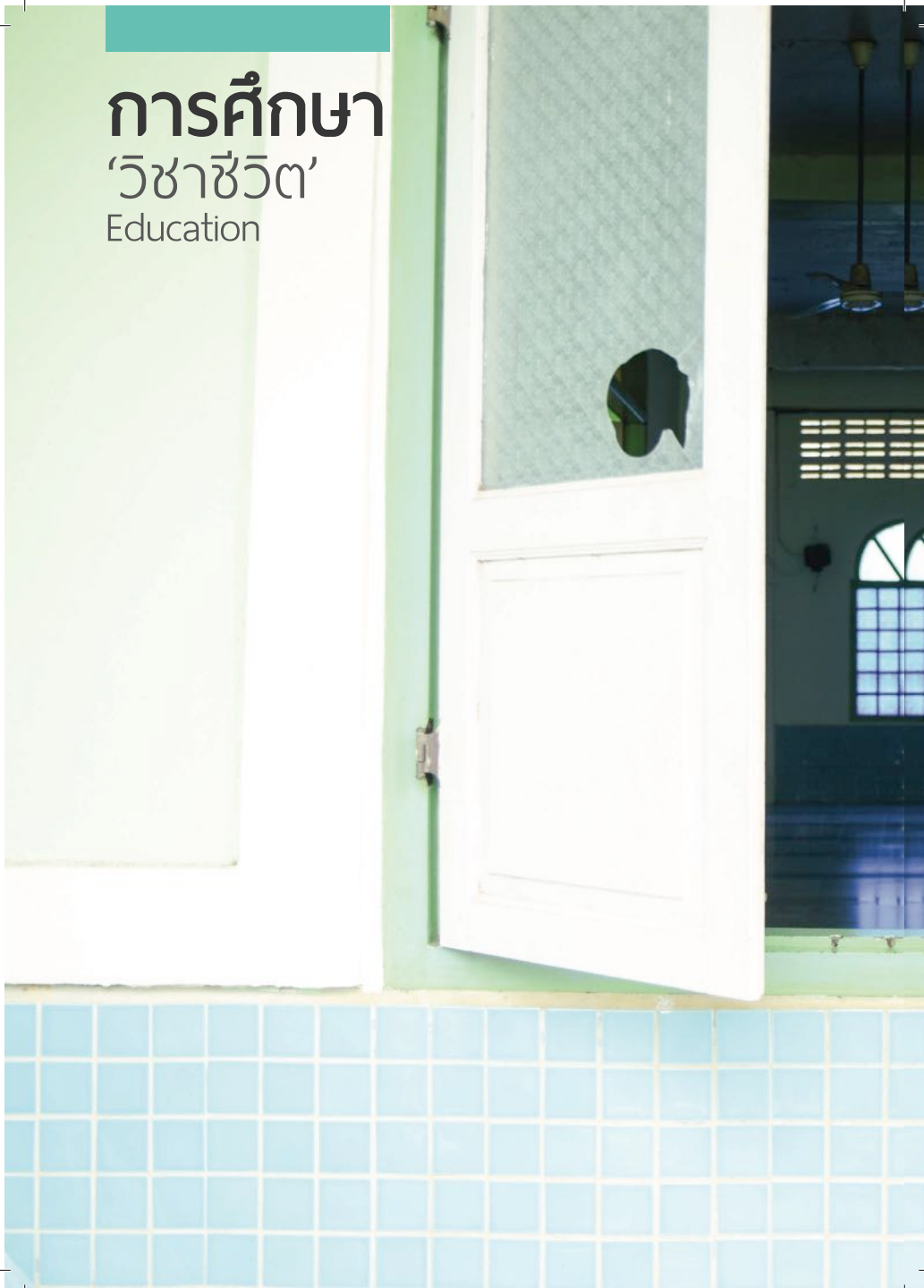
“ตอนนี้ผมรถตลาดหน้าสถานีรถไฟ เพราะผมเป็นประธานตลาดนัดวิสาหกิจชุมชน ถ้าตลาดนั้นเปิดเมื่อไร ผมจะเอาแหล่งเรียนรู้งานศิลปะจากไม้ไปตั้งตรงนั้น ทำงานไม้ชิ้นเล็กๆ ขายได้ง่ายกว่า ชิ้นใหญ่ต้องอาศัยคนมีฐานะ อย่างเก้าอี้โยกตัวละ 30,000 บาท กลุ่มก็เคยขายมาแล้ว” ผู้ใหญ่ว่า

ถึงวันนี้ผู้ใหญ่รอยาลี บอกว่า เขาวชนกลุ่มนี้กลายเป็นต้นแบบที่ดี หลายคนกลายเป็นวิทยากรสอนงานศิลปะแก่เด็กๆ ตามโรงเรียนเป็นช่างไม้ที่มีฝีมือเป็นที่ต้องการของตลาดที่สำคัญพวกเขายังเป็นชุดรักษาความปลอดภัยในหมู่บ้าน คอยช่วยเหลือ ดูแลครูนักเรียนเวลาปฏิบัติหน้าที่อีกต่างหาก...

การศึกษา

‘วิชาชีวิต’

Education

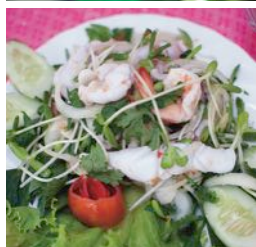

ความรู้ไม่ได้อยู่ในห้องเรียนเสมอไป หากแต่
อยู่ทุกที่ ตามความเหมาะสม ตามโอกาสที่เข้ามา
ซึ่งที่ริอเสาะนี้ พวกเขาได้สรรค์สร้างโอกาสขึ้นมา
ให้กับเด็กในพื้นที่ ทั้งพื้นที่ทางด้านกีฬา ซึ่งถือเป็น
จุดเด่นของริอเสาะ พื้นที่ทางการศึกษาอย่าง
การสอนกีรออาติ (การอ่านคัมภีร์อัลกุรอาน) และ
การสอนให้เด็กรู้จักหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง ☺

เยาชวน... ต้นอ่อนทานตะวัน

นวลละอ อู๋ยามวงศ์

ที่โรงเรียนวัดราชวรานุสรณ์ (ไพโรจน์วิทยา) หมู่ที่ 2 ตำบลรีอเสาะ ปมเพาะเยาชวนด้วยการให้พวกเขาเพาะต้นอ่อนทานตะวัน ผลผลิตที่เข้าสู่สายพานอาหารหลากหลายเมนู ทั้งไข่เจียวต้นอ่อนทานตะวัน แกงจืด ผัดน้ำมันหอย ชุปแป้งทอด หรือจะรับประทานสดๆ ก็อร่อยเหมือนกัน จนกลายเป็นสินค้าขายดี ที่ผู้ปกครองช่วยกันอุดหนุน

นวลละอ อู๋ยามวงศ์ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานอาชีพ เล่าว่า กิจกรรมนี้เกิดขึ้นในปี 2557 จากแนวคิดของ **การิณย์ ศรีทงทิพย์กุล** ผู้อำนวยการโรงเรียน ที่อยากเห็นกิจกรรมที่น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาใช้ให้เห็นผล จึงริเริ่มทำ โดยมีทานตะวันที่โดดเด่นขึ้นมา

“ต้นอ่อนทานตะวันปลูกง่าย กินง่าย เด็กๆ ชอบ โดยเมล็ดพันธุ์สั่งมาจากเพื่อนที่กรุงเทพฯ ทางครูเปิดโอกาสให้เด็กทุกชั้นมาดูวิธีการทำ แต่ที่ให้ทำจริงมีตั้งแต่ ป.4-6 ซึ่งอยู่ในชมรมเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งหนึ่งมีเด็กเข้าร่วม 15 คน ทางครูจะถามก่อนว่ามีใครอยากทำ ปรากฏว่ายกมือกันเต็ม เราเลยเลือก ป.6 ก่อนเป็นหลัก เพราะเดี๋ยวก็จบแล้ว” ครูนวลละอว่า

ด.ช.ดิชาน มะดารี นักเรียนชั้น ป.6 และ **ด.ญ.สุชานันท์ สุริยงค์** นักเรียนชั้น ป.5 ช่วยกันเล่าถึงข้อดีของดอกทานตะวันว่า

มีคุณค่าทางอาหารหลายอย่าง มีโปรตีนสูงกว่า ถั่วเหลือง มีวิตามิน A และ E ช่วยบำรุงสายตา วิตามิน B1, B6 และโอเมกา 3-6-9 ช่วยบำรุง เซลล์สมอง ป้องกันสมองเสื่อม ทั้งยังมี ธาตุเหล็กสูง รักษาภาวะโรคโลหิตจาง ที่สำคัญ ยังช่วยชะลอวัยได้อีกด้วย

ส่วนวิธีเพาะต้นอ่อนทานตะวันนั้น ต้องใช้ วัสดุอุปกรณ์ดังนี้ เมล็ดทานตะวัน 1 กิโลกรัม ดินปลูกขุยมะพร้าว 1 กระสอบ ขนาด 5 กิโลกรัม ตะกร้าพลาสติกทรงสี่เหลี่ยม ขนาด 4 นิ้ว X 5 นิ้ว ถูพลาสติกสีดำทึบแสง และบัวรดน้ำ

“ลำดับแรกให้นำเมล็ดทานตะวันมาแช่น้ำทิ้งไว้ประมาณ 1 คืน หรือราว 8-12 ชั่วโมง จากนั้นนำดินขุยมะพร้าวใส่ตะกร้าหนาประมาณ 1-2 เซนติเมตร นำเมล็ดทานตะวันที่แช่น้ำแล้ว มาโรยบนดินขุยมะพร้าว พยายามอย่าให้เมล็ด ช้อนกัน ทำตะกร้าใหม่ให้เหมือน แล้วช้อน ตะกร้าเป็นชั้นๆ ใช้บัวรดน้ำให้ชุ่ม แล้วใช้ถุงดำ คลุมไม่ให้โดนแดดเป็นเวลา 24 ชั่วโมง เมื่อครบให้เปิดถุงดำออก นำตะกร้าต้นอ่อนที่เริ่ม งอกไปวางในท้องที่ไม่มีแสง แต่ต้องมีการ ระบายอากาศที่ดี โดยวางซ้อนแบบคอนโด เช่นเดิม พร้อมกับรดน้ำเช้า-เย็นทุกวัน จนถึง วันที่ 4 เว้นแคว้นที่ฝนตกให้รดช่วงเย็นอย่าง เดียว ไม่เช่นนั้นอาจขึ้นราได้ พอถึงวันที่ 5 นำตะกร้าต้นอ่อนมาวางในท้องที่มีแสงปกติ

และสามารถตัดต้นอ่อนทานตะวันขายได้” ด.ญ.สุชานันท์สาธยาย

ทั้งนี้เมล็ดทานตะวัน 1 กิโลกรัม สามารถ นำมาเพาะได้ถึง 12 ตะกร้า ผลผลิตต่อตะกร้า หนึ่งสามารถใส่ได้ 3 ถูเล็ก โดยผลผลิตที่ได้ จะแบ่งออก 2 ส่วน คือนำมาประกอบอาหาร กลางวันที่โรงเรียน ส่วนที่เหลือนำไปจำหน่าย ซึ่งมีทั้งแบบบรรจุถุงเล็ก 130 กรัม และถุงใหญ่ 300 กรัม ราคา 20 และ 50 บาทตามลำดับ นอกจากนี้ยังขายแบบเมล็ดสำเร็จรูปถุงละ 20 บาท โดยขายกันที่โรงเรียนช่วงหลังเลิกเรียน ส่วนเสาร์-อาทิตย์ นำไปฝากขายที่โรงพยาบาล รือเสาะ

“เราเคยพาเด็กไปออกงานมหกรรม แข่งขันงานเกษตรที่จัดโดยสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสด้วย” ครู นวลละออกล่าวด้วยความภูมิใจ

การปลูกต้นอ่อนทานตะวันรอบหนึ่งใช้ ต้นทุนประมาณ 300 บาท หลักๆ เป็นค่าดิน กับค่าถุงพลาสติก ขายได้กำไรเฉลี่ย 200 บาท รายได้ส่วนหนึ่งนำไปซื้อเมล็ดมาเพาะพันธุ์ต่อ อีกส่วนหนึ่งนำกลับมาพัฒนาโรงเรียน เช่น ทาสีโต๊ะเก้าอี้ใหม่ นอกจากนั้นยังมีการแบ่ง รายได้เล็กๆ น้อยๆ ให้แก่นักเรียนที่เป็นคนทำ ด้วย...

ชมรมว่ายน้ำ โรงเรียนอนุบาลรีโอสาะ

เอกพล เพ็ชรพวง

แม้จะเป็นชมรมว่ายน้ำเล็กๆ ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ หากแต่มีความฝันที่ยิ่งใหญ่

วิเชษฐ์ ไทยทองนุ่ม ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลรีโอสาะ เล่าว่า ที่สร้างสระว่ายน้ำขึ้น เพราะอยากเสริมทักษะกีฬาว่ายน้ำ เพื่อให้เด็กมีสุขภาพที่ดี ต่อมาถึงได้มองว่าควรขยายต่อเป็นชมรมกีฬาว่ายน้ำ สร้างสรรค์ประโยชน์ให้แก่สังคมในภาพรวม ขณะเดียวกันก็เพื่อสร้างความเป็นเลิศให้แก่เยาวชนที่มีทักษะด้านนี้ให้สูงขึ้น ซึ่งก็มีรางวัลมากมายเป็นเครื่องยืนยันความสำเร็จ

ขณะที่ **เอกพล เพ็ชรพวง** เลขาธิการชมรมกีฬาว่ายน้ำ และครูสอนว่ายน้ำโรงเรียนอนุบาลรีโอสาะ เสริมว่า สระว่ายน้ำแห่งนี้เกิดขึ้นเมื่อปี 2554 เริ่มแรกเปิดให้นักเรียนเป็นหลัก ตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 จนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเสียค่าบริการทอมละ 300 บาท ต่อมา

มีผู้สนใจ และทางโรงเรียนเล็งเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน เลยเปิดให้คนภายนอกเข้ามาใช้บริการด้วย

ปัจจุบันสระว่ายน้ำแห่งนี้มีผู้ใช้บริการ 3 กลุ่มด้วยกัน กลุ่มแรกคือนักกีฬาของชมรม ซึ่งทางโรงเรียนอนุบาลรีโอสาะจะคัดเลือกเด็กที่มีความสามารถ เพื่อมาฝึกฝนต่อและส่งเสริมให้เป็นนักกีฬา ซึ่ง ณ เวลานั้นนักเรียนอยู่ในสังกัดทั้งหมด 7 คน โดยมี 3 คนที่จบการศึกษาจากที่นี่แล้ว แต่ยังฝึกฝนต่อ

“ช่วงเช้าฝึกตั้งแต่เวลา 7.30-9.00 น. และหลังเลิกเรียนเวลา 15.30-16.30 น. ส่วนวันเสาร์-อาทิตย์ฝึกตั้งแต่เวลา 9.00-11.00 น. และ 16.00-18.00 น. โดยนักกีฬาของชมรมไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย” เอกพลอธิบาย

ที่ผ่านมาตัวแทนนักกีฬาจากชมรมว่ายน้ำได้กวาดรางวัลมาแล้วมากมาย เช่น รางวัล

ชนะเลิศการแข่งขันว่ายน้ำ CJ Sport Club Championship รางวัลชนะเลิศการแข่งขันว่ายน้ำชิงแชมป์ 14 จังหวัดภาคใต้ รวมไปถึงกิจกรรมต่างๆ ที่สมาคมว่ายน้ำแห่งประเทศไทย จัดขึ้น

ส่วนกลุ่มที่ 2 นักเรียนทั่วไปของโรงเรียนอนุบาลรือเสาะ ได้ใช้สระว่ายน้ำในช่วงที่มีการจัดการเรียนการสอน โดยมีค่าใช้จ่ายภาคเรียนละ 300 บาท และกลุ่มที่ 3 คือสมาชิกทั่วไป ปัจจุบันมีอยู่ 70-80 คน เสียค่าบำรุงสระปีละ 300 บาท แล้วยังมีค่าลงสระสำหรับผู้ใหญ่ 40 บาท เด็ก 30 บาท ลงสระได้เฉพาะช่วงเวลาหลังเลิกเรียนไปแล้ว คือ 16.00-20.00 น.

นอกจากนี้ชมรมยังสร้างสรรค์กิจกรรมธาราบ้ำบัด หรือการออกกำลังกายในน้ำด้วย โดยมุ่งเน้นไปที่กลุ่มคนที่ไม่สามารถออกกำลังกายหนักได้ เช่น ผู้สูงอายุ ผู้ที่มีรูปร่าง

อ้วน ผู้ที่มีปัญหาเรื่องเข่าหรือข้อเท้า ซึ่งรูปแบบของกิจกรรมจะคล้ายเป็นการเดินแอโรบิกในน้ำ โดยกิจกรรมนี้ได้รับงบประมาณ 50,000 บาท จากกองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลรือเสาะ

“แต่ก่อนเราเคยจัดกิจกรรมแอโรบิกในน้ำสำหรับเด็ก แล้วผู้ใหญ่หลายคนเห็น อยากร่วมด้วย ก็เลยเปิดโครงการนี้ขึ้นมาแก่ผู้สนใจทั่วไป เป็นกิจกรรมที่ใช้ทุนจากกองทุนฯ ระยะเวลาโครงการ 3 เดือน โดยเรามีวิทยากรจากสถาบันพลมาให้ความรู้ จัดกิจกรรมทุกวันเสาร์ วันละประมาณ 2 ชั่วโมง ตั้งแต่ 4-6 โมงเย็น โดยกิจกรรมจะหมุนเวียนกัน บางวันเป็นการเดินแอโรบิกในน้ำ บางวันใช้อุปกรณ์ยางยืด หรือโยคะในน้ำ” เลขาชมรมสรุป...

ทีมวอลเลย์บอล โรงเรียนอนุบาลร้อยเอ็ด

เป็นที่พาที่ฮอตฮิตติดลมบนกันอยู่ในเวลานี้ แต่ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กลับไม่ค่อยได้รับความนิยมเท่าไรนัก **อรรถโชติ ไทยทองนุ้ม** ผู้จัดการทีม เล่าว่า กีฬาวอลเลย์บอล เข้ามาในโรงเรียนตั้งแต่ปี 2553 โดยช่วงแรก ไม่ได้เน้นเป็นพิเศษ เหมือนเป็นกิจกรรมที่เสริมขึ้นมาเท่านั้นเอง จนช่วงหลังพบว่า เด็กหลายคน มีทักษะในกีฬานี้ดี ทางโรงเรียนจึงอยาก ส่งเสริมให้ไปไกลมากขึ้น

“เราส่งเด็กไปร่วมแข่งขันโซนภาคใต้ที่ สุราษฎร์ธานี สงขลา ภูเก็ต พอหลายครั้งเข้า จึงคิดว่าควรจะมีการต่อยอดอย่างจริงจัง เพราะ จังหวัดนราธิวาสเองยังไม่มีทีมวอลเลย์บอลเด็ก ในปี 2554 เราจึงจ้างครูพิเศษมาช่วยฝึก 2 คน และพอปี 2555 ก็ขยายผลต่อด้วยการนำ นักกีฬาตัวหลักมากินนอนที่โรงเรียน ซึ่งช่วงแรก มีประมาณ 10 กว่าคน เพราะที่นี่มีเด็กมุสลิม เยอะ และผู้ปกครองหลายคนยังไม่สนับสนุน ให้ลูกหลานเล่นกีฬาเท่าไรนัก” อรรถโชติว่า

ชินนะวัฒน์ วิษขานันท์ ครูผู้ฝึกสอน เสริมว่า ได้คัดเลือกเด็กจากที่ชอบเป็นลำดับแรก อายุ ขึ้นต่ำต้อง 10 ขวบขึ้นไป หรือตั้งแต่ ป.3 พอ มาแล้วก็ยังไม่ถือเป็นสมาชิกของทีมเต็มตัว ยังไม่ต้องมากินนอน และยังไม่มีสวัสดิการให้ โดย จะพัฒนาทักษะการรับลูก การตบ เลิฟ เล่นเป็น ทีม และฟิตร่างกาย ใช้เวลาฝึกประมาณ 2 ปี

“เด็ก ป.3 เราฝึกเฉพาะหลังเลิกเรียน ตั้งแต่บ่าย 3 ถึงบ่าย 4 โมงครึ่ง ทุกวันก่อน กลับบ้าน ฝึกตีอันเดอร์อย่างเดียว พอ ป.4 เริ่ม ฝึกให้เขามีระเบียบวินัย อดทน วันเสาร์-อาทิตย์ และช่วงปิดเทอม ถ้าใครว่างให้มานอนค้างที่ โรงเรียน พอ ป.5 เมื่อเก่งแล้วค่อยกินนอนที่ โรงเรียน โดยมีข้าวให้ 3 มื้อ มีชุดพละ ชุดกีฬา ค่าเล่าเรียน มีเบี้ยเลี้ยงช่วงที่ไปแข่งขัน 300-500 บาทต่อคน และถ้าช่วงที่ไม่ได้ไปแข่ง ก็มีเงินให้สัปดาห์ละ 100 บาท นอกจากนี้ ถ้านัดไหนชนะ ยังมีพิเศษให้อีก ถือเป็น กำลังใจ” ครูผู้ฝึกสอนขยายความ

ตารางการฝึกซ้อม เริ่มตั้งแต่ 6.00-8.00 น. เป็นการออกกำลังกาย และซ้อมตามโค้ชกำหนด จากนั้นเข้าสู่ช่วงเวลาเรียนตามปกติ หลังเลิกเรียนซ้อมต่อจนถึง 19.00 น. เสร็จอาบน้ำ กินข้าว และเตรียมตัวเรียนอ่าน อัลกุรอ่าน และทำการบ้าน ถึง 22.00 น. จึงค่อยเข้านอน

ปัจจุบันทีมมีนักกีฬาทั้งหมด 22 คน โดยมีเด็กมุสลิมเพิ่มขึ้น เพราะผู้ปกครองเห็นประโยชน์จากกีฬา บวกกับทุกวันนี้มีเครื่องแต่งกายสำหรับสตรีที่เหมาะสมแล้ว โดยการทำให้ทีมจะแบ่งออกเป็น 2 รุ่น คืออายุไม่เกิน 12 ปี และรุ่นที่อายุเกิน 12 ปี เพราะเด็กประมาณ 7 คนที่ไปต่อระดับชั้นมัธยมศึกษาแล้ว ยังมีความประสงค์จะเล่นต่อ ทางโรงเรียนจึงยังคงสิทธิเรื่องสวัสดิการไว้เช่นเดิม แต่มีข้อแม้ว่าต้องช่วยฝึกรุ่นน้องด้วย

“เราอยากส่งเสริมเขาต่อเนื่อง ทางใต้กีฬานี้นี้ยังไม่นิยม พอเขาจบออกไป หาเวทียังไม่ได้ บางคนก็เล่นเก่งมาก เราหาช่องทางส่งไปเรียนที่อยุธยา หรือสุพรรณบุรี ส่วนคนที่เล่นระดับกลางๆ พอเล่นระดับจังหวัดได้ ให้อยู่ที่นี่

โดยเราส่งแข่งในช่วงอายุไม่เกิน 14 ปี ทำเป็นทีมเฉพาะกิจ ถ้าพอรู้ไหวเราส่ง แต่ถ้าหนักมากๆ เราไม่ส่ง ส่วนทีมหลักอายุ 12 ปีนี้ เราพยายามพัฒนาให้ประสบความสำเร็จมากที่สุด โดยตอนนั้นผมไปดูเด็กข้างนอก จากขอนแก่น สตูล สงขลา ชวนเขามาเรียนที่นี่ แล้วก็มาร่วมทีมอนุบาลหรือสาละ เพราะทีมนี้พอมีชื่อเสียงอยู่ รู้เขาได้” ผู้จัดการทีมกล่าว

ทุกวันนี้ภายใน 1 ปี ทีมวอลเลย์บอลโรงเรียนอนุบาลหรือสาละ มีศึกแข่งขันเฉลี่ย 11 รายการ หลายรายการประสบความสำเร็จ เช่น รางวัลชนะเลิศรายการมหกรรมกีฬาเพื่อความสามัคคี 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เมื่อปี 2555 รวมทั้งยังเป็นรองชนะเลิศอันดับที่ 1 รายการวิทยุการบิน-สพฐ.มินิวอลเลย์บอล ระดับภาคใต้เป็นตัวแทนไปแข่งขันระดับประเทศ เมื่อปี 2556 ซึ่งทั้งหมดนี้คือความภาคภูมิใจและเป็นการยืนยันว่าสิ่งที่ทุกคนเห็นเหนื่อยมา ได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่า เพราะนอกจากจะได้สร้างพื้นที่ให้แก่วัยเด็กและเยาวชนแล้ว ยังเป็นการสร้างชื่อเสียงให้โรงเรียนอีกด้วย...

หากถามว่ากีฬาประเภทไหนที่ฮิตที่สุดในเทศบาลตำบลรีโอสาะ หลายคนอาจประหลาดใจ เพราะเด็กๆ ที่มีส่วนใหญ่นิยมเล่น 'ฮอกกี้' และโด่งดังถึงขั้นมีตัวดิดทีมชาติไทย

2 หัวแรงหลักของสโมสร **ซูติลมัล แนน** ประธานสโมสร และ **ซูซาเร็ม บาราม** รองประธานสโมสร เล่าว่าชมรมนี้ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2552 โดยสมาชิกกลุ่มแรกเป็นเด็กที่ติดยาเสพติด ทั้งบุหรื ภัยุชา หรือใบกะท่อม จำนวน 16 คนมารวมทีมกัน โดยมี **นิรุตต์ วิระนิเน้ง** เลขาธิการชมรม ซึ่งเคยเป็นนักกีฬาทีมชาติไทย และยังคงเป็นผู้ฝึกสอนทีมหญิงให้กับสมาคมฮอกกี้แห่งประเทศไทย มา 14 ปี

"กองทัพบก กองทัพเรือ เราจะมัสโมสรฮอกกี้ของตัวเอง อย่างนิรุตต์เองก็เริ่มจากตรงนั้น ไปเล่นอยู่ที่กรุงเทพฯ ฝึกมาเรื่อยๆ จนติดทีมชาติ พอเลิกก็มาเป็นโค้ชทีมชาติ จากนั้นก็รีไทร์ตัวเองกลับบ้าน" ซูซาเร็มเท้าความให้ฟัง

สำหรับวิธีการสร้างทีมนั้น นิรุตต์พุ่งเป้าไปที่โรงเรียนรีโอสาะชนูปถัมภ์ โดยคัดเลือกเด็กที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงมารวมทีมกัน ใช้สนามกีฬาของเทศบาลตำบลรีโอสาะกับสนามของโรงเรียนรีโอสาะชนูปถัมภ์ เป็นสถานที่ฝึก

"ตอนที่เรารดเด็กกลุ่มนี้เข้ามา ผู้ปกครองทุกคนเห็นด้วย เอาไปเลย เขาบอกเลยว่าไม่ต้องเรียนก็ได้ เอาให้กลับมาเป็นคนให้ได้ก่อน เพราะพ่อแม่เองก็เอาไม่อยู่แล้ว" ซูซาเร็มว่า

วิธีฝึกนั้น ช่วง 6 เดือนแรกเป็นการสอนพื้นฐาน ใช้เวลาหลังเลิกเรียนตั้งแต่ 16.00-18.00 น. ของทุกวัน เพื่อกันเด็กจากอบายมุข ซึ่งทางโค้ชจะย้ำกับเด็กเสมอว่า หากยังอยู่ในสนาม ห้ามสูบบุหรืหรือใช้สารเสพติด พอหลังจากรวมทีมกันได้ประมาณ 1 ปี เด็กหลายๆ คนก็เริ่มเลิก พอคนหนึ่งเลิกได้ คนอื่นๆ ก็เลิกตาม

เมื่อพื้นฐานครบถ้วนแล้ว ก็เริ่มมีการเดินสายไปแข่งในพื้นที่อื่นๆ ซึ่งโค้ชจะฝึกหนักขึ้น มีการเก็บตัวซ้อมพิเศษ โดยวันเสาร์-อาทิตย์จะซ้อมกัน 3 เวลา คือเช้า ตั้งแต่ 8.00-10.00 น. ช่วงบ่าย เวลา 13.00-15.00 น. และช่วงเย็น เวลา 16.00-18.00 น.

"ตอนแรกเราพาไปอุ่นเครื่องกับมาเลเซีย ซึ่งในอาเซียนเขาเป็นเบอร์ 1 ประสบการณ์เยอะกว่า อุปกรณ์พร้อมกว่า กีฬาฮอกกี้นี้อุปกรณ์สำคัญมาก จะมาแค่พรสวรรค์อย่างเดียวไม่ได้แน่นอนว่าแพ้ แต่เป็นบทเรียนเป็นประสบการณ์ หลังจากนั้นเราเข้าแข่งขันกีฬานักเรียน เป็นตัวแทนจังหวัดนราธิวาส ที่จังหวัดสุรินทร์

แพ้ไป 7-0 ปีที่ 2 ก็ยังเหมือนเดิม ตอนนั้นเด็กเริ่มท้อ พอปีที่ 3 เด็กเริ่มมีประสบการณ์ บวกกับกระดุกแข็งขึ้น เพราะอายุ 18 ปีตามที่เขากำหนดขึ้นสูงไว้ ตั้งแต่นั้นก็เริ่มกวาดเหรียญตลอด ปัจจุบันเราเข้าแข่งขันในกีฬาแห่งชาติ กีฬายาวชนแห่งชาติ กีฬานักเรียนนักศึกษาแห่งชาติ มี RU CUP ทีมมหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นเจ้าภาพ มีกีฬา 4 เหล่าทัพ กีฬาชิงชนะเลิศประเทศไทย บวกกับของมาเลเซียอีก 2 รายการ เพราะฉะนั้นสรุปแล้วเดือนหนึ่งแข่ง 1 รายการ เด็กไม่เบื่อ และมีการพัฒนาขึ้น” ซูฮาเริ่มเล่า

ทุกวันนี้ทีมชอกกี มีจำนวนสมาชิกมากถึง 60 กว่าคน ทั้งจากอำเภอหรือเสาะและอำเภอศรีสาคร และยังมีทีมหญิง ซึ่งตั้งมาในปี 2554 ด้วย

“ช่วงแรกๆ ผู้ปกครองไม่ยอมให้มาเล่น แต่พอเราปรับให้นักกีฬาได้คลุมผม หลายคนก็ยอมรับและเริ่มปล่อยให้ออกมา โดยความแตกต่างของ 2 ทีม ส่วนใหญ่ทีมหญิงจะเน้นเรื่องเทคนิค ส่วนทีมชายจะเน้นเรื่องร่างกาย” นิดนัย โร๊ะนิเน็ง เจ้าหน้าทีเทศบาลตำบลหรือเสาะ และน้องชายของโค้ชนิรุตต์ กล่าวเสริม

ที่นี่ไม่มีการแบ่งเด็กเป็นทีมเอหรือทีมบี เพราะจะทำให้เด็กที่ไม่ได้อยู่ทีมหลักรู้สึกเป็นปมด้อย ฉะนั้นการแข่งขันแต่ละครั้ง เด็กทุกคนจึงมีสิทธิ มีโอกาส แต่ต้องทำผลงานให้ได้ ขยันซ้อม พัฒนาตนเองให้มีศักยภาพพร้อม และต้องมีความมุ่งมั่นอย่างหลังนี้สำคัญมาก

เด็กส่วนใหญ่ เมื่อเรียนจบจากโรงเรียนหรือเสาะชนูปถัมภ์จะได้รับโควตานักกีฬาเข้ามหาวิทยาลัยทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งต้องการ 20-30 คนต่อปี แต่สโมสรผลิตเด็กส่งไปได้เพียงปีละ 7-8 คน นอกจากนั้นยังมีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสุพรรณบุรีที่ต้องการนักกีฬาไปอยู่ด้วย

“กีฬาชอกกี้นำหลายสิ่งหลายอย่างมาที่หรือเสาะ อย่างสนามกีฬาแห่งใหม่ที่มาสร้างที่นี่ส่วนหนึ่งก็เพราะชื่อเสียงของทีมชอกกี ล่าสุดกระทรวงศึกษาธิการได้เปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์การกีฬาที่โรงเรียนหรือเสาะชนูปถัมภ์ โดยชอกกีถือเป็นกีฬาอันดับ 1 ของโรงเรียน ต่อไปใครมาเรียนก็จะมีที่พักให้ มีทุนส่งต่อถึงมหาวิทยาลัย” ซูฮาเริ่มทิ้งท้าย...

กิริออาติ หลักธรรมนำสุข

หนึ่งในภารกิจสำคัญของคนมุสลิมคือสามารถอ่านคัมภีร์อัลกุรอานได้ ทว่าอุปสรรคสำคัญคือเรื่องของภาษาอาหรับ ด้วยเหตุนี้กลุ่มสตรีชาวรัสเซียที่มีความรู้จึงมารวมตัวกันที่มีสยิดกลางเพื่อสอนการอ่านภาษาอาหรับแก่เด็ก เยาวชนและผู้ที่ไม่รู้ในหลักคำสอนขององค์พระศาสดา

“จริงๆ กลุ่มสตรีนี้รวมตัวกันมานานแล้ว รวมกันเกือบ 100 คน มาช่วยงานจีปาละที่มัสยิด พอปี 2543 เกิดการพูดคุยกันว่าอยากทำประโยชน์ให้สังคม จึงรวมตัวเพื่อสอนอ่านอัลกุรอานในตอนเย็น แรกๆ ไปดูงานมา เห็นหลักสูตรใหม่เกิดขึ้น เรียวกิริออาติ ใช้หนังสือ 5 เล่ม กับเล่มหลักการอ่านอีกเล่มหนึ่ง สอนเหมือนภาษาไทย มีมาตราตัวสะกด สอนง่าย เรียนง่าย เช่น ซ.ไซ จะเทียบกับตัวไหน และก็มีรูปภาพที่มาจากตัวอักษรว่าตัวนี้ เสี่ยงออกมาจากส่วนไหนของลิ้น ใช้เวลาสอนอยู่ 7 เดือนก็จบ” สิริลดา ไร่เนินเงิน กรรมการและเลขานุการกลุ่มกิริออาติ เฝ้าความ

การเรียนยุคเริ่มแรกนั้น เรียนเวลา 16.30-18.00 น. มีครูอยู่ 2-3 คน นักเรียนส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง เพราะเด็กผู้ชายไปเรียนช่วงค่ำกับครูที่ใช้ระบบเก่าหรือระบบบัฆดาดี เนื่องจากกิริออาติยังไม่เฟื่องฟูเท่าใดนัก และครูที่สอนตามบ้านเองก็ไม่ค่อยชอบ ไม่เชื่อว่าเป็นจริง แต่หลังจากการสอนระบบนี้ไปนานเข้าก็เริ่มเห็นผล เด็กที่ผ่านหลักสูตรกิริออาตินี้สามารถเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษาของอิสลามศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง และหลายๆ คนที่ผ่านกิริออาติก็ไปแข่งขันอ่านพระคัมภีร์ในระดับภาค ระดับจังหวัดจนได้รางวัลมากมาย

กระทั่งปี 2549 ทางคณะกรรมการมัสยิดได้เชิญกลุ่มครูมาสอนที่มีสยิด พร้อมกับอบรมบุคลากรเพิ่มเติม ได้ครูเพิ่มเป็น 10 คน แต่อยู่ได้ประมาณ 7 ปี มีการโยกย้ายเพราะอาคารมัสยิดปิดซ่อม โดยไปเช่าบ้านทำโรงเรียนกิริออาติขึ้นมา ครั้งนั้นได้เงินสมทบจากชาวบ้านเดือนละประมาณ 2,000-3,000 บาท แบ่งกลุ่มการสอนเป็นเด็กกับผู้ใหญ่ ว่าเปิดโรงเรียนได้ไม่นาน พออาคารซ่อมเสร็จมัสยิดก็เชิญกลุ่มสตรีกลับไปสอนที่เดิมอีกครั้ง

ปัจจุบันกลุ่มผู้สอนกีรออาตินีมีอยู่ทั้งสิ้น 14 คน มีนักเรียนผู้ใหญ่ 20 คน เด็กอายุตั้งแต่ 5 ขวบขึ้นไปอีก 160 กว่าคน ส่วนค่าเรียนนั้นไม่ได้บังคับ แต่ทางกลุ่มจะมีของให้บริจาค โดยครูจะได้ค่าสอน 300-400 บาทต่อเดือน

รูปแบบการสอนนั้นมีการแยกหญิงชายชัดเจน เรียนทุกวัน โดยกลุ่มเด็กเรียนตั้งแต่ 16.30-19.30 น. ผู้ใหญ่เรียนตั้งแต่ 20.00-21.00 น. ครูจะมีแผนการสอนชัดเจน เช่น ครูที่สอนเล่มแรก ครั้งที่ 1 ต้องสอนข้อพญฺญชนะอาหรับ พอครั้งที่ 2 สอนเรื่องพญฺญชนะที่มีเครื่องพิตตะฮ์ ครั้งที่ 3 เป็นเรื่องการเปลี่ยนรูปพญฺญชนะ ครั้งที่ 4 เป็นเรื่องพญฺญชนะที่มีเครื่องหมายกษะเราะฮ์ ดอมมะห์ และตันวิน ครั้งที่ 5 เป็นเรื่องพญฺญชนะที่เป็นสระ ครั้งที่ 6 เป็นเรื่องการอ่านออกเสียงยาว 1 จังหวะ ครั้งที่ 7 เป็นเรื่องพญฺญชนะที่มีเครื่องหมายชูgun ครั้งที่ 8 พญฺญชนะที่เป็นสระเสียงยาว 2 จังหวะ และ 6 จังหวะ และการอ่านออกเสียงยาวตามสัญลักษณ์ ครั้งที่ 9 เรื่องพญฺญชนะที่มีเครื่องหมายชูgunและเครื่องหมายตันวิน ครั้งที่ 10 เป็นเรื่องพญฺญชนะที่มีเครื่องหมาย

ซับดูหรือตัสติด ครั้งที่ 11 เรื่องสัญลักษณ์อิตหมอมและสัญลักษณ์ยาฮิซ และครั้งที่ 12 เป็นการวัดผลและประเมิน โดยแต่หัวข้อจะมีการเรียนไม่เท่ากันตามความยากง่าย บางเรื่องสอนแค่วันเดียว บางเรื่องต้องสอน 2 วัน โดยในกรณีห้องเด็กนั้นจะแบ่งชั่วโมงเรียนเป็นภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมง และภาคปฏิบัติ 2 ชั่วโมง

นอกจากนี้ ในปี 2549 ทางกลุ่มกีรออาตี ยังจัดตั้งชมรมเพื่อสาธารณประโยชน์ขึ้นมา ในนามของชมรมกีรออาตีมีสยิดกลางมุฮัมมัดียะห์ รือเสาะ โดยมี อาซิ หะยีสนิ เป็นประธานชมรม มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกมีความรู้ความสามารถในการอ่านพระคัมภีร์อัลกรุอ่าน ปัจจุบันมีสมาชิกอยู่ราวๆ 200-300 คน คิดค่าสมัคร 100 บาท ส่วนครูเป็นสมาชิกโดยอัตโนมัติ โดยแต่ละเดือนครูต้องออมเงินเดือนละ 50 บาท เพื่อเป็นทุนในการทำกิจกรรมการกุศลต่างๆ เช่น บริจาคเงินเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่างๆ บริจาคเงินให้ครอบครัวผู้เสียชีวิตที่ยากจน มอบทุนการศึกษาให้นักเรียนดีแต่ยากจน ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร...

สวัสดิการชุมชน Welfare

คนหัวอกเดียวกันย่อมเข้าใจกันเป็นอย่างดี เช่นนั้นสวัสดิการ
ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนท้องถิ่นจึงล้วนเป็นสิ่งที่ตอบโจทย์ปัญหา
และความต้องการในพื้นที่ สิ่งสำคัญคือทุกคนจะสามารถช่วยกัน
ประคองสิ่งที่ร่วมสร้างกันมาได้ยาวนานเพียงพอ เพื่อให้เป็นความช่วยเหลือ
เหลือที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง ☀

กลุ่มสัจจะออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านปราลี

จากข้อมูลเมื่อปี 2543 พบว่าหมู่ที่ 10 ตำบลหรือเสาะ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส คือหมู่บ้านที่ยากจนที่สุดของจังหวัดนราธิวาส ทำให้แกนนำในพื้นที่หลายคนระดมความคิดเห็น เป็นที่มาให้จัดตั้งกลุ่มสัจจะออมทรัพย์เพื่อการผลิตปราลี

การिया มะอาลี ผู้จัดการกลุ่มออมทรัพย์ฯ เล่าว่า กลุ่มนี้ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2544 มีสมาชิกผู้ก่อตั้งจำนวน 30 คน แรกเริ่มมีเครือข่ายเฉพาะชุมชนปราลี ภายหลังจึงเริ่มขยายตัวไปทั่วหมู่ที่ 10 ตำบลหรือเสาะ ซึ่งมีชุมชนปราลี ชุมชนหลังสถานีรถไฟ และชุมชนตลาดนัดเก่า และอีก 2 ชุมชนในหมู่ที่ 1 ของตำบลหรือเสาะออก คือชุมชนมัสยิดกลางและชุมชนยี่อแรงติง โดยจะบริหารงานในรูปแบบเครือข่ายออมทรัพย์ แต่ละเครือข่ายต้องบริหารจัดการตนเอง โดยทั้งหมดอยู่ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการชุดใหญ่ ซึ่งมีกฎกติกา ระเบียบรวมไปถึงการจัดสรรผลประโยชน์ร่วมกันอย่างชัดเจน

สำหรับคุณสมบัติของสมาชิกกลุ่ม คือต้องมีภูมิลำเนาอยู่ที่หมู่ที่ 10 ตำบลหรือเสาะ หรืออยู่ในละแวกใกล้เคียงชุมชนปราลี เสียค่าสมัคร 25 บาท โดยทุกคนมีหน้าที่สำคัญคือการออมสัจจะเป็นประจำทุกเดือน ขั้นต่ำ 50 บาท สูงสุดไม่เกิน 500 บาท แต่มีข้อแม้ว่าต้องออมเท่ากันทุกเดือน พอครบปีสมาชิกมีสิทธิ์ถอนเงินออกได้ และเปลี่ยนอัตราการออมของตัวเอง

หลังจากดำเนินการมาได้ 3 ปี ก็เริ่มมีการปล่อยกู้ โดยผู้กู้ไม่จำเป็นต้องเป็นสมาชิกของ

กลุ่มออมทรัพย์ก็ได้ แต่ต้องผ่านการคัดกรองจากคณะกรรมการ ซึ่งวิธีการกู้เงินหลักๆ จะมีการทำข้อตกลงระหว่างผู้กู้กับกลุ่มออมทรัพย์ ว่าต้องการเงินไปใช้ทำอะไร ในระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี เพดานกู้อยู่ที่ 150,000 บาท มีสมาชิกค้ำประกัน 3 คน แต่ถ้าคนค้ำน้อยกว่า 3 คน ต้องมีหลักทรัพย์มาด้วย โดยผู้กู้ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามระยะเวลาการกู้ ปีแรกร้อยละ 15 ปีที่ 2 ร้อยละ 13 และปีสุดท้ายร้อยละ 11 แต่ค่าธรรมเนียมนี้สามารถตัดได้ก่อน หากผู้กู้สามารถชำระเงินต้นทั้งหมด หรือค่าธรรมเนียมจะลดลง หากเป็นการกู้ไปเพื่อการศึกษาของบุตรหลาน

“หากผู้กู้ต้องการกู้เงิน 10,000 บาท เป็นเวลา 2 ปี ฉะนั้นเวลาทำสัญญาจึงเท่ากับคนนั้นกู้เงินกองทุนไป 12,800 บาท (ค่าธรรมเนียมปีแรก 1,500 บวกปีที่สอง 1,300) ซึ่งกองทุนจะนำเงินจำนวนนี้มาหาร 24 เพื่อเป็นตัวเลขที่ผู้กู้จะต้องส่งคืนในแต่ละเดือน แต่ถ้าผู้กู้จ่ายเงินต้นครบก่อนอายุสัญญาก็สามารถตัดหนี้ได้ทันที” การียาขยายความ

อย่างไรก็ดี ต้องยอมรับว่าตั้งแต่เปิดบริการกู้หนี้ กองทุนประสบปัญหาหลายอย่าง เช่น ถูกข้อครหาว่าคิดดอกเบี้ย ซึ่งขัดกับหลักศาสนา กรรมการเลยแก้ไขด้วยการเชิญโต๊ะอิหม่ามมาเป็นผู้จัดการฝ่ายสินเชื่อ ซึ่งสามารถเรียกความเชื่อมั่นกลับมาได้ ปัญหาอีกเรื่องคือหนี้สูญ ซึ่งต้องใช้การเจรจา เพื่อประนีประนอมหนี้ หาทางออกร่วมกัน

จากข้อมูลของเดือนเมษายน 2558 กลุ่มฯ มีสมาชิกรวมทั้งสิ้น 162 คน มีเงินออมทรัพย์ 1,982,780 บาท เงินกองกลาง 49,144 บาท และเงินกองทุนอัลอิคลาสสำหรับบริจาคแก่ผู้ยากไร้ 23,350 บาท โดยทุกเดือนกรกฎาคม จะมีการแบ่งปันผลในหมู่สมาชิก

คณะกรรมการจะดูยอดเงินของแต่ละเครือข่ายเพื่อสรุปผลกำไร จากนั้นก็มาหักร้อยละ 2.5 เพื่อเป็นเงินชะกาด แล้วหักค่าใช้จ่ายประจำปี ก่อนจะคืนกำไรให้ลูกค้าที่เป็นผู้กู้เงิน เฉพาะในส่วนที่เป็นสมาชิก ในอัตราร้อยละ 5 หักเข้ากองกลางอีกส่วนหนึ่ง เพื่อให้กลุ่มมีความแข็งแรง คงเหลือเป็นเงินปันผลประจำปี ซึ่งเงินคงเหลือตรงนี้ ร้อยละ 65 ปันผลคืนแก่สมาชิก ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 35 เป็นค่าบริหารจัดการและค่าตอบแทนแก่คณะทำงาน อาทิ เงินตอบแทนคณะกรรมการ เงินตอบแทนของแกนนำเครือข่าย

“เรามีเครือข่ายทั้งหมด 4 เครือข่าย สมาชิกแต่ละเครือข่ายก็ไม่เท่ากัน เงินออมทรัพย์ไม่เท่ากัน ลูกหนี้ไม่เท่ากัน เพราะฉะนั้นจะหาอย่างไรให้เกิดความยุติธรรมที่สุด เราเลยมาดูว่าภาระในการเก็บเงินออมทรัพย์ของเขามีกี่คน เป็นเงินเท่าไร เก็บหนี้คืนเท่าไร ก็มาคิดเป็นตัวชี้วัดว่า ใครรับภาระหนักเบาแค่ไหน เพราะฉะนั้นตัวแทนทั้ง 4 กลุ่มจะได้เงินไม่เท่ากัน คือได้ตาม

ภาระที่ตัวเองดูแล” ผู้จัดการอธิบาย

ส่วนรูปแบบของการบริหาร ที่นี้ค่อนข้างแตกต่างจากกลุ่มออมทรัพย์อื่นๆ คือมีประธานกลุ่มและผู้จัดการกลุ่มแยกบทบาทกันชัดเจน เพราะเวลาคนที่ก่อตั้งเสียชีวิต กลุ่มมักไปไม่รอด อีกอย่างหนึ่งก็คือคนที่ประธานกลุ่มนี้ มักจะมีอำนาจเยอะ และหากต่อไปเงินฝักเยอะ จะทำอะไรก็ได้ จึงมีการเขียนระเบียบให้ประธานมีอำนาจแค่ดูแลกฎระเบียบ และคอยตรวจสอบเท่านั้น ส่วนผู้ปฏิบัติหลักก็ปล่อยให้เป็นที่ของผู้จัดการไป” **सारอมิง มะอาลี** ประธานกลุ่มออมทรัพย์ฯ ฉายภาพให้เห็น

นอกจากนี้กลุ่มออมทรัพย์ฯ แห่งนี้ยังมีโครงการดีๆ อีกหลายอย่าง เช่น โครงการชบน้ำตาผู้ด้อยโอกาสในวันฮิดัลฟิตรี ซึ่งจัดต่อเนื่องมา 2 ปี โดยกลุ่มทำหน้าที่เป็นคนกลางในการรวบรวมเงินชะกาดของคนที่มีความจำเป็นในพื้นที่เพื่อบริจาคแก่เด็กกำพร้าและเด็กยากไร้ ซึ่งในปีแรกได้เงินมา 27,320 บาท ช่วยเด็กได้ 27 คน โดยปีนั้นทางกลุ่มยังได้นำผู้บริจาคมาร่วมเลี้ยงอาหารและมอบเงินแก่เด็กๆ เหล่านี้ด้วยตัวเอง ทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่าเงินที่เกิดขึ้นถูกนำไปใช้อย่างเหมาะสมจริงๆ พอในปีถัดมา ยอดบริจาคจึงเพิ่มขึ้นเป็น 91,036 บาท สามารถช่วยผู้ยากไร้ได้ถึง 62 คน...

ชมรมผู้เยาวชาญชีวิต

จากชีวิตที่มึการทำงานกินเวลาส่วนใหญ่ กลับต้องหยุดชะงักลงเมื่อเข้าสู่วัยเกษียณ ด้วยเหตุนี้เองทำให้กลุ่มผู้อาวุโสชาวมุสลิมในพื้นที่รือเสาะรวมตัวกันขึ้นในนามชมรมผู้เชียวชาญชีวิต โดยมีเป้าหมายสำคัญเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์กันในมวลหมู่สมาชิก รวมถึงแลกเปลี่ยนความรู้ต่างๆ ที่มีประโยชน์แก่กัน

มานะ กูตามา ผู้ประสานงานชมรม เล่าให้ฟังว่า ชมรมแห่งนี้ก่อตั้งขึ้นเมื่อเดือนธันวาคม 2553 อาศัยสมาชิกผู้อาวุโสจากทั้งภาคประชาชน และภาคราชการที่มีอายุอยู่ในวัยนบถอยหลัง โดยมีวัตถุประสงค์ให้เหล่าสมาชิกได้ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เก็บผลบุญในบั้นปลายของชีวิต

“เริ่มแรกมีการแจกจ่ายกระปุกให้สมาชิก ได้ใส่เงินวันละบาท พอครบ 6 เดือนแล้วเอามาให้ที่มีสียดกลาง แต่ภายหลังเปลี่ยนใหม่โดยตั้งกล่องบริจาคที่มีสียดแล้วให้สมาชิกใส่เงินแทน” มานะว่า

เงินที่เก็บสะสมไว้จะใช้สำหรับเยี่ยมสมาชิกที่เจ็บป่วย รายละ 500-1,000 บาท นอกจากนี้ยังนำไปซื้อเครื่องดื่มและอินทผลัมเพื่อมอบแก่ผู้ป่วยและเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล ในช่วงเดือนรอมฎอน โดยไม่มีการแบ่งแยกศาสนา และในช่วงเทศกาลพิเศษ เช่น วันพ่อแห่งชาติ หรือวันแม่แห่งชาติ ก็จะชักชวนผู้อาวุโสมาร่วมกันปลูกต้นไม้ มาทำความสะอาดมัสยิด โดยจะเน้นที่มีสียดกลาง ซึ่งถือเป็นที่อยู่ชั่วคราวของชมรมแห่งนี้

มานะ กูตามา

“เราจะไปเยี่ยมคนที่ที่รู้ว่าสมาชิกไม่สบาย ไม่ว่าจะนอนที่บ้านหรือโรงพยาบาล ส่วนผู้ด้อยโอกาส เราจะไปมอบชะกาตในช่วงเดือนรอมฎอน โดยเราจะให้ผู้นำชุมชนเป็นผู้คัดเลือกว่าจะมอบให้ใครบ้าง ส่วนคนรวยไม่มีสิทธิ์รับชะกาต” มานะเพิ่มเติม

ขณะที่ **ด.ต.นิรนาท วิระนิเน็ง** เทร่ญญิกชมรม เสริมว่า เพื่อให้การทำงานของกลุ่มไหลลื่น ได้มีการเปิดบัญชีในชมรมผู้อาวุโสอำเภอรือเสาะ ร่วมกับสหกรณ์ออมทรัพย์อิบนูอัฟฟาน โดยปัจจุบันมีเงินในบัญชีอยู่ประมาณ 17,000 บาท และมีสำรองจ่ายประมาณ 2,000 บาท เกิดว่าถ้ามีผู้สูงอายุเสียชีวิตในพื้นที่ที่จะมีซองจากชมรมไปให้ โดยคนที่เป็นสมาชิกให้ 1,000-2,000 บาท ตามสถานภาพทางเศรษฐกิจของชมรมในเวลานั้น ส่วนคนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกให้ 500 บาท

สำหรับคุณสมบัติของผู้สมัครเป็นสมาชิกชมรมต้องมีอายุ 40 ปีขึ้นไป เสียค่าสมาชิก 50 บาท โดยหน้าที่ของสมาชิกคือการออมเงินวันละบาท แต่ถ้าไม่ออมก็ไม่เป็นไร ไม่มีการบังคับ ปัจจุบันมีสมาชิกอยู่ทั้งสิ้น 120 คน

ชมรมผู้เชียวชาญชีวิตไม่เคยปฏิเสธยามมีผู้ขอความช่วยเหลือ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากกิจกรรมนั้นสร้างประโยชน์ให้กับคนในชุมชน...

สุขภาพดี ตามวิถีชุมชน Health

ถึงแม้จะมีโรงพยาบาลหรือเสาะ ซึ่งเป็น
โรงพยาบาลประจำอำเภออยู่ในพื้นที่เทศบาล
ตำบลหรือเสาะ แต่ประชาชนก็ยังคงต้องเป็น
ส่วนหนึ่งในการจัดการด้านสุขภาพ เพราะการ
มีสุขภาพที่ดี ต้องเริ่มที่ตัวเองก่อน โรงพยาบาล
กิติ เทศบาลกิติ หรือหน่วยงานภาคีต่างๆ กิติ
ทั้งหมดนี้คือส่วนเสริมเท่านั้น ลองไปดูว่าคนที่
นี้มีส่วนร่วมในการจัดการด้านสุขภาพด้วย
ตัวเองอย่างไรบ้าง ☺

ชมรมปั่น 3 ส.

สุขภาพ สิ่งแวดล้อม สร้างความสุข คือ 3 ปณิธานที่ชมรมจักรยานเพื่อสุขภาพ อำเภอ รือเสาะมุ่งมั่นตั้งใจจะทำให้ได้

อาลิยะ เจีนา ผู้ก่อตั้งชมรมนี้เล่าให้ฟังว่า ความจริงการปั่นจักรยานเป็นวิถีชีวิตของผู้คนที่นั่นมานานมากแล้ว โดยในเขตเทศบาลเองเคยมีชมรมปั่นจักรยานเล็กๆ ชื่อ ‘ตำมะหงัน’ ซึ่งเป็นชื่อดั้งเดิมของอำเภอรือเสาะ ตั้งมาตั้งแต่ปี 2552 มีสมาชิกเริ่มแรก 11 คน รวมตัวกันทุกวัน ตั้งแต่ 5-6 โมงเย็นก่อนเข้ามัสยิด ปั่นกันอยู่ในเขตเทศบาล ระยะทาง 10 กิโลเมตร พอปั่นนานๆ เข้าก็เกิดการชักชวนปากต่อปาก สมาชิกจึงเริ่มเพิ่ม จนไม่ได้มีเฉพาะในเขตเทศบาลอย่างเดียว แต่ได้ขยายถึงระดับอำเภอ เกิดเป็นชมรมจักรยานเพื่อสุขภาพอำเภอรือเสาะ

“ก่อนที่จะมีการรวมตัวระดับอำเภอ หลายพื้นที่เชิญเราไปพูดเรื่องการปั่นจักรยานมีข้อดีอะไร ซึ่งเราพูดไปตามประสบการณ์เราปั่นแล้วชีวิตเปลี่ยนหลายเรื่อง สุขภาพเริ่มดีขึ้น มีเพื่อนฝูงเพิ่ม มีกลุ่มที่มีพลังทางสังคม” อาลิยะว่า

กระทั่งเวลานี้มีผู้ร่วมอุดมการณ์ประมาณ 400 ชีวิต โดยทุกเช้าวันศุกร์ เวลา 6.00 น. สมาชิกชมรมจะไปรวมตัวที่สวนกาญจนาภิเษกเพื่อร่วมพูดคุย ตีหมากแแฟ ปริกษาหารือ รวมถึงกำหนดเส้นทางที่จะปั่นในวันนั้นและวันต่อไป โดยสมาชิกแต่ละคนสามารถเสนอเส้นทางได้

“ได้ะอิหม่ามก็มาปั่นด้วย ที่สำคัญเรามีนายกเทศมนตรีตำบลรือเสาะมาสนับสนุน ทั้งเรื่องสถานที่ เรื่องเส้นทาง โดยเขาจะไปคุยกับทางตำรวจเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้” ผู้ก่อตั้งชมรม เสริม

มะตอลสา สะมะยิดา ประธานชมรมคนปัจจุบัน และ **อัมนุง เซะ** เลขาธิการชมรม เสริมว่า ชาววันสำคัญอย่างวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ทางจังหวัดนราธิวาสจะจัดงานปั่นจักรยานเฉลิมพระเกียรติเป็นประจำทุกปี ซึ่งทางชมรมฯ ก็ไปร่วมงานอยู่เสมอ หรือช่วงวันเด็กจะมีสถิติการปั่นให้แก่เด็กได้ชมว่า การปั่นที่ถูกวิธีเป็นอย่างไร

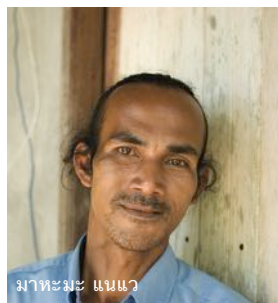
แต่ที่ถือว่าเป็นกิจกรรมที่โดดเด่นที่สุดเกิดขึ้นเมื่อ 2554 โดยตอนนั้นทางชมรมร่วมกับโครงการ Hand in Hand โครงการอุตสาหกรรมเพื่อการสร้างงานที่ยั่งยืนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ นำร่องพื้นที่อำเภอ รือเสาะ จัดกิจกรรมพิชิตยอดเขาเยอลาแป ซึ่งด้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีผู้ร่วมปั่นมากถึง 1,600 คน จาก 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

“ตอนนั้นทางโครงการเขาอยากส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน และส่งเสริมการประหยัดพลังงาน เลยเข้ามาพูดคุยกับชมรมให้ร่วมจัดกิจกรรมด้วยกันสักครั้ง ซึ่งช่วงนั้นเส้นทางเยอลาแปเป็นถนนเพิ่งสร้างเสร็จ และเราเห็นพ้องกันว่าน่าจะขอถ้วยพระราชทานจากสมเด็จพระเทพฯ ซึ่งพระองค์ทรงให้ความกรุณาма โดยตอนนั้นเราปั่นรวมระยะทาง 80 กิโลเมตร ปั่นไปทางยังอ่าวแล้วตรงไปออกทะเลหะหลอ ซึ่งน่าตื่นเต้น เพราะเส้นทางชันมาก หลายคนยังต้องเซ็นเอา” มะตอลากล่าว

ในปี 2557 ยังมีการปั่นการกุศลตลาดิกา สัมพันธ์ เพื่อช่วยหาเงินบำรุงมัสยิดอัลฮิดายะห์ ซึ่งเป็นที่ตั้งของชมรมจักรยานฯ โดยนักปั่นเข้าร่วมฟรี แต่ในงานจะมีการจำหน่ายเสื้อ รวมถึงการรับบริจาค ซึ่งเงินที่ได้ก็นำมาบูรณะห้องน้ำของมัสยิด ที่ล่าสุดเพิ่งได้รับรางวัลสุดยอดส้วมระดับจังหวัด ประเภทศาสนสถานมา

“ปั่นแล้วได้สุขภาพ ได้ส้วมด้วย” ใครคนหนึ่งพูดติดตลก...

สวนเกษตรพอเพียง โรงพยาบาลรือเสาะ

มาหะมะ แนนว

ชัชวาล บุญยาลิทธิ

นุริยา ชาริกาน

อุณณีย์ มั่นคง

มุมฝั่งตะวันออกของโรงพยาบาลรือเสาะ มีสวนสาธารณะขนาด 2 ไร่ บรรยากาศสุดแสนจะร่มรื่น รายล้อมไปด้วยต้นไม้ใหญ่ มีบึงขนาดย่อม เป็นพื้นที่สีเขียวที่เป็นทั้งปอดของโรงพยาบาล และแหล่งอาหารสำหรับบุคลากร

ชัชวาล บุญยาลิทธิ เจ้าหน้าที่พัสดุ โรงพยาบาลแฉ่ง และ **นุริยา ชาริกาน** นักจัดการงานทั่วไป หรือ ‘พ่อบ้าน’ ซึ่งตามสมัยโบราณ ผู้รับผิดชอบตำแหน่งนี้มักเป็นผู้ชาย จึงเรียกติดปากว่าพ่อบ้าน เพราะต้องดูแลทั้งเรื่องอาคารสถานที่ ความเรียบร้อยทุกอย่างในโรงพยาบาล ทั้งสองเล่าให้ฟังถึงที่มาของสวนแห่งนี้ว่า เดิมพื้นที่เป็นสถานที่รกร้าง ดูแลยาก ทุยเยอะ และครั้งหนึ่งทางประมงจังหวัดนราธิวาส ได้นำปลามาปล่อยในบ่อ แต่ปลาช่อนที่ค้างอยู่ในบ่อใกล้กินปลาเล็กหมด กระทั่งปี 2556 ก็เริ่มมาบุกเบิกพื้นที่อย่างจริงจัง มีการปรับดิน ปลุกต้นไม้ ทำสวนผักผลไม้ ทั้งกล้วย ชะอม มะนาว และพืชหมุนเวียนต่างๆ โดยมี **มาหะมะ แนนว** รับหน้าที่เป็นผู้ดูแลสวนทั้งหมด

“ที่นี่ไม่ต้องใช้ปุ๋ยเลย เพราะตรงนี้เป็นบ่อ บำบัดน้ำเสีย มีการเพิ่มออกซิเจนในน้ำอยู่แล้ว ทำให้มีอินทรีย์วัตถุเยอะ สามารถนำไปใช้รดผักได้เลย ส่วนพวกปลาช่อน น้องเขาจะตกมาทำอาหาร แต่ตกเท่าไรก็ไม่หมดสักที เพราะปลาตามน้ำ ช่วงหน้าฝนจะเยอะมาก ล่าสุดทหาร 40 คนมาช่วยขุดลอกดิน เพื่อเอาปลาช่อนขึ้น แต่ก็ยังมีมาเรื่อยๆ” ชัชวาลกล่าว

ในปี 2557 ทางโรงพยาบาลรือเสาะจึงอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล ซึ่งเป็นลูกจ้างเหมา เงินเดือนประมาณ 5,000 กว่าบาท เข้ามาทำครัวโบราณในพื้นที่นี้ โดยใช้พืชผักที่ปลูก ปลาช่อนในบ่อ นำมาปรุงเป็นอาหารกลางวัน ทั้งปลาช่อนใบชะพู แกงส้มปลาช่อน โดยจุดเด่นของครัวแห่งนี้คือไม่ใช้แก๊ส ใช้แต่ไม้ฟืน ซึ่งหาได้ง่ายในพื้นที่เป็นเชื้อเพลิง การมีครัวนี้สามารถทอนค่าใช้จ่ายลงได้มาก จากแต่ก่อนอาหารมื้อหนึ่งต้องเสียเงินราว 50 บาท ก็เหลือเพียงหัวละ 8 บาท

62 | รือเลาะ... แตกต่างอย่างลงตัว

“ทุกคนนำเงินนี้มารวมกันซื้อไข่ ข้าวสาร และวัตถุดิบต่างๆ โดยมีบุคลากรของโรงพยาบาล ทั้งผู้อำนวยการ คณะแพทย์ พยาบาล มีน้ำใจ ให้เงินเพิ่มเติม เพราะหลายๆ ครั้งพวกเขา ก็ลงมาร่วมรับประทานอาหารที่นี่ด้วย และเวลาอาหารเหลือ คนที่มาช่วยงานก็สามารถนำกลับไปที่บ้านได้ โดยเราจัดเวรกันทำอาหาร ตั้งแต่ช่วง 11 โมงครึ่ง ทุกวันจันทร์-ศุกร์” พ่อบ้านหญิงว่า

นอกจากนี้ในครัวแห่งนี้ยังมีระบบจัดการขยะ โดยมีการแยกขยะขายได้ ขยะรีไซเคิล ขยะอันตราย และขยะทั่วไป ซึ่งตรงนี้โรงพยาบาล รื้อเสาก็ทำอยู่แล้ว

ขณะเดียวกันยังมีเกษตรกรอำเภอเข้ามาช่วยอบรมให้ความรู้เรื่องการปลูกพืช เช่น ปลูกคะน้าตรงต้นกล้วยที่ตัดทิ้งแล้ว แتبไม่ต้องใช้ปุ๋ยหรือน้ำเลย ผักจะขึ้นเอง หรือการปรับดินอย่างไรให้เหมาะสม จะใช้กาบมะพร้าวโรยอย่างไรจึงจะดี

ทั้งนี้ในช่วงวันสำคัญ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ก็จะมีกิจกรรมปลูกต้นไม้ ขุดลอกบ่อ โดยอาศัยกำลังคนจากในโรงพยาบาล ประชาชน และทหารมาร่วมลงแรง ทำให้พื้นที่ตรงนี้กลายเป็นความภาคภูมิใจของโรงพยาบาล ซึ่งได้รับรางวัลชมเชยเรื่องสุนทรียภาพอยู่เสมอ ทั้งยังกลายเป็นสถานที่ที่ประชาชนสามารถเข้ามาเรียนรู้การจัดการพื้นที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอีกด้วย

“พื้นที่ตรงนี้เป็นพื้นที่ของการสร้างสัมพันธ์ภาพ เพราะเราอยู่กันแบบพี่แบบน้อง อย่างบางครั้งผมก็ลงมาเล่นดนตรีให้ฟัง มีมุมประจำอยู่ เพลงที่ร้องก็แนวเพื่อชีวิต อย่างเพลงคนเก็บพินของคาราบาว ผมก็เอากาน้ำมาตั้ง เพื่อล้อไปกับเนื้อเพลง ไปเก็บไม้เก็บพิน มาดื่มกา น้ำเดือดรามาแบ่งกันกิน” ชัชวาล ทั้งท้ายด้วยบทเพลงนี้...

โรงพยาบาล 84 เตียง 84 พรรษา มหาราชา

กฤษฎา เพ็ชรพันธ์

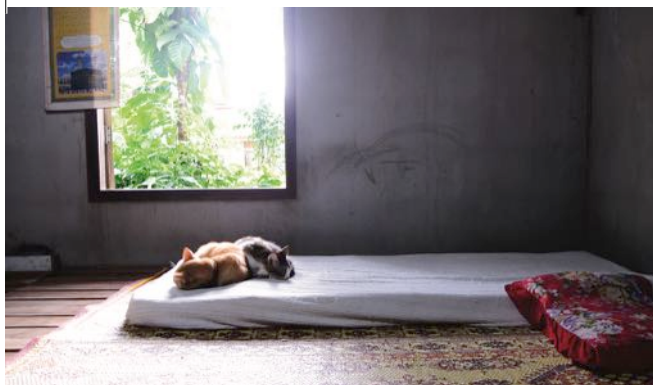

ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โครงการดีๆ อย่างโรงพยาบาล 84 เตียง 84 พรรษา จึงถือกำเนิดขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสมงคลสมัย เฉลิมพระชนมพรรษาครบ 7 รอบ เมื่อปี 2554

มานะ กรุดามา ซึ่งเวลานั้นเป็นนักจัดการทั่วไปชำนาญการ โรงพยาบาลรือเสาะ หรือที่ใครๆ เรียกกันติดปากว่าพ่อบ้าน เท้าความให้ฟังว่าทางเทศบาลตำบลรือเสาะอยากให้มีโครงการดูแลผู้ป่วยที่ไม่สามารถมานอนโรงพยาบาลหลายๆ วัน เพราะหลังจากไปจุดงานที่โรงพยาบาลแม่ขรี ที่จังหวัดพัทลุง ซึ่งดำเนินกิจกรรมทำนองนี้เช่นกันแล้วได้ผล จึงมีการชักชวนภาคีเครือข่ายในพื้นที่ ทั้งสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลรือเสาะ ศูนย์แพทย์ชุมชน

ชมรม อสม. กองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลรือเสาะ และหน่วยเฉพาะกิจนราธิวาส 30 มาร่วมปรึกษาหารือว่า จะทำโครงการในลักษณะเดียวกันนี้ได้หรือไม่ ทุกฝ่ายเห็นพ้องกันว่าควรทำเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา 84 พรรษา มหาราชา จึงเขียนโครงการโรงพยาบาลชุมชน 84 เตียง 84 พรรษาขึ้น โดยมี **เจริญลักษณ์ นราลัตยวงศ์** เป็นประธานโครงการ

ขณะที่ **กฤษฎา เพ็ชรพันธ์** รักษาการผู้อำนวยการกองสาธารณสุข เทศบาลตำบลรือเสาะ เสริมว่า โครงการได้ทำเหรียญที่ระลึกขึ้นมา ในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จฯ เปิดสำนักงานเทศบาลตำบลรือเสาะ โดยพระองค์เป็นผู้

พระราชทานเหรียญที่ระลึกนี้ให้ ซึ่งมีผู้คนในพื้นที่ร่วมบริจาคเงิน จนสามารถระดมทุนได้เงินมากกว่า 500,000 บาท

หลังจากได้เงินมาแล้ว โครงการเปิดโอกาสให้คนไข้แสดงความจำนงว่าต้องการความช่วยเหลือด้านอุปกรณ์อะไรบ้าง โดยให้แจ้งผ่าน อสม. ซึ่ง อสม. จะแจ้งมาที่ตัวโครงการเพื่อจัดซื้อ ซึ่งก็มีทั้งเตียงเบาะลม ไม่เท้าช่วยเดิน รถเข็น และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ถือเป็นความจำเป็นเร่งด่วน อาทิ ผ้าอ้อม โดยจำนวนผู้ป่วยที่เข้าร่วมโครงการช่วงแรกมีอยู่ประมาณ 20 คน แต่ปัจจุบันมีเพิ่มเป็น 23 คนแล้ว

พอปิดดมทางโครงการได้ทำเรื่องไปยังกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลหรือสาละ เพื่อของบประมาณเพิ่มเติม ซึ่งก็ได้รับการสนับสนุนอีก 50,000 บาท อย่างไรก็ตามเงินก้อนใหม่นี้

ได้รับการบริหารแยกจากเงินก้อนแรก โดยมีกองสาธารณสุข เทศบาลฯ เป็นผู้ช่วยดูแลให้

“เงินส่วนนี้หลักๆ ใช้สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการตรวจเยี่ยมผู้ป่วย โดยจะมีคณะใหญ่ ซึ่งประกอบด้วยแพทย์ พยาบาลวิชาชีพ อสม. ไปเยี่ยมเยียนที่บ้านปีละ 2 ครั้ง ไปทีหนึ่งก็จะมีการเข้าไปเยี่ยมด้วย เพื่อให้เขามีกำลังใจ” รักษาการผู้อำนวยการกองสาธารณสุขกล่าว

แม้จำนวนผู้ป่วยที่มาเข้าร่วมโครงการจะไม่ได้มีมากถึง 84 คนตามที่คาดหวัง แต่ความภาคภูมิใจของโครงการนี้ก็คือความร่วมมือของทุกภาคีเครือข่าย และภาคประชาชน ซึ่งถือเป็นมิติสำคัญของการทำงานพัฒนา ซึ่งต้องอาศัยการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเข้มแข็งและความสุขให้เกิดขึ้นในชุมชน...

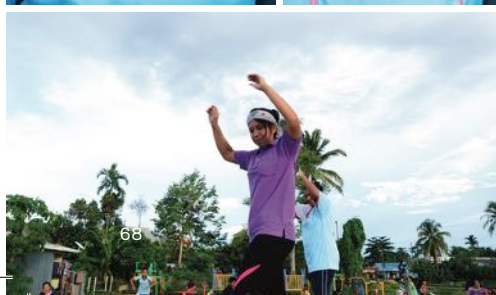
จิตอาสา Voluntary

เราได้มีโอกาสทำความรู้จักกับสตรี 2 กลุ่ม
ซึ่งมีความแตกต่างกันด้านศาสนา แต่ทั้ง
สองกลุ่มมีความเหมือนกันอย่างหนึ่ง คือการ
เป็นจิตอาสา รวมตัวกันเพื่อทำประโยชน์ให้กับ
ชุมชนโดยไม่ต้องการสิ่งใดตอบแทน นอกเหนือ
ไปจากความสุขจากการได้ลงแรงช่วยเหลือ
ผู้อื่น ซึ่งนับเป็นเรื่องราวดีๆ ที่ปลุกกระตุ้น
จิตสาธารณะในตัวพวกเราทุกคน

กลุ่มสตรีอาสาทำดี

ย้อนกลับไปเมื่อปี 2553 มีพนักงานที่เทศบาลตำบลริอเสาะคนหนึ่งเสียชีวิต ด้วยความที่เขาเป็นคนต่างถิ่น ไม่มีญาติพี่น้อง วรรณวิภา สงสว่าง พนักงานทำความสะอาดเทศบาลตำบลริอเสาะ จึงร่วมกับเพื่อนทั้งสิ้น 10 คน รับอาสาดูแลงานศพให้ ทั้งทำอาหารเลี้ยงพระ เลี้ยงแขก ดูแลแขกเหรื่อ ดำรงงาน

จากงานแรกก็เลยเริ่มขยายไปสู่งานต่อไป โดยเฉพาะคนที่เสียชีวิตเพราะสถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ พวกเธอเต็มใจเข้าไปช่วยโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น

“ส่วนใหญ่เราช่วยกลุ่มไทยพุทธเป็นหลัก ส่วนคนที่นับถืออิสลาม เราเข้าไปยุ่งไม่ได้ ที่ผ่านมาระไปทุกงาน ทั้งงานบวช งานผ่าป่า งานแต่ง แต่ส่วนใหญ่เป็นงานศพ ส่วนใหญ่รู้จักกันแบบปากต่อปาก ติดต่อมาที่เทศบาลตำบลวรรณวิภาว่า

ถ้าเป็นศพไร้ญาติ กลุ่มแม่บ้านจะลงขันกันออกเงิน ชื้อวัตถุดิบทำอาหารใส่ปิ่นโต คนหนึ่งทำอย่างหนึ่ง สิบคนก็สิบอย่าง โดยกลุ่มมีจุดประสงค์เพื่อทำบุญเลี้ยงพระและทำบุญให้ผู้ตาย ซึ่งงานแบบนี้ทางวัดจะเป็นเจ้าภาพให้ส่วนใหญ่จัด 3 วัน

ส่วนงานอื่นๆ กลุ่มก็ไม่เคยปฏิเสธหากต้องการความช่วยเหลือ โดยเฉพาะงานแต่งงาน งานบวช งานกฐิน การไปช่วยนี้ยังคงเป็นเรื่องของน้ำใจล้วนๆ ไม่มีการเรียกร้องเงินทองเด็ดขาด ส่วนใหญ่เจ้าภาพจะให้สินน้ำใจเป็นซองชาว์วย ผ้าขนหนู หรือเงินทองเล็กๆ น้อยๆ ซึ่งพอได้มาก็จะเก็บเข้ากลุ่มเพื่อไปใช้ในกิจกรรมสาธารณกุศล เช่น เป็นทุนซื้อ

เตาแก๊ส หม้อหุงข้าว เขียง กระละมัง

“ส่วนใหญ่เจ้าภาพจะโทรขอ คือเราจะเสนอตัวไม่ได้ เพราะมีแม่ครัวรับจ้างด้วย ถ้าเราเสนอตัวก็เหมือนแย่งอาชีพเขา แต่ถ้ามีโทรมาแล้ว ไม่เหลือปากว่าแรงจริงๆ จะไม่ปฏิเสธ เพราะถือเป็นการช่วยเหลือกัน และถ้าอยู่ในเวลาราชการ ก็ต้องขออนุญาตนายทนาย ก่อนเพราะว่างานหลักจะเสียไม่ได้ ใครเสร็จงานเร็วไปก่อน ใครเสร็จทีหลังตามมา” **ประกาย กลิ่นแย้ม** เภรญญิกกลุ่มขยายความ

ถ้าวันไหนมีหลายงานมาขอให้ช่วย ทางกลุ่มใช้วิธีจัดสรรกำลังพล เวียนตามกันไปสมทบแล้วแต่การจัดการ โดยงานส่วนใหญ่อยู่ในเขตเทศบาลเป็นหลัก แต่ก็มิตีที่ต้องออกนอกพื้นที่ ซึ่งพวกเธอจะรีบไปตั้งแต่เช้า และต้องกลับก่อนพลบค่ำ

นอกจากงานบุญที่พวกเธอยกทีมไปช่วยแล้ว สมาชิกส่วนหนึ่งยังเป็นผู้นำเดินแอโรบิกที่บริเวณลานอเนกประสงค์ หน้าสถานีรถไฟอีกด้วย กิจกรรมนี้เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2558 เพราะแต่ก่อนจะมีกลุ่มเดินอยู่ที่วัดราษฎร์สโมสร แต่เนื่องด้วยระยะทางที่ไกลพอสมควร จึงมาตั้งอีกกลุ่มที่นี้

นอกจากความสุขที่ได้มีส่วนช่วยเหลือผู้คนแล้ว เรื่องราวดีๆ แบบนี้ยังเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดจิตสาธารณะในพื้นที่

“สิ่งที่ทำนั้นไม่เหนื่อย ไม่ยุ่ง ทำแล้วสนุก เป็นความสุขใจ เวลาเดินไปไหนก็มีแต่คนทัก มีคนรู้จัก ทั้งที่แต่ก่อนไม่เคยรู้จักกันเลย กลายเป็นว่าได้เพื่อนเพิ่มมาด้วย” ประธานกลุ่มกล่าวทิ้งท้าย...

กลุ่มสตรีญาบะ

ความดีทำไม่ยาก ขอเพียงแคลงมือทำ ดังเช่นกลุ่มสตรีมุสลิมในพื้นที่เทศบาลตำบลรือเสาะแห่งนี้ ซึ่งมีความมุ่งมั่นตั้งใจอันแรงกล้าที่จะทำประโยชน์แก่สังคม

มาลินี มะกะทุง ประธานกลุ่มสตรีญาบะ และ **สท.ปนัดดา ตะโละมือเย** ที่ปรึกษากลุ่ม ช่วยกันให้ความถึงที่มาว่า แต่เดิม องค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ ในอำเภอหรือเสาะมีกลุ่มสตรีกันอยู่แล้ว พวกเธอเองก็กระจัดกระจายไปอยู่ในกลุ่มนั้นบ้างกลุ่มนี้บ้าง จึงเป็นที่มาให้กลุ่มสตรีในพื้นที่เทศบาลตำบลประมาณ 10 กว่าคน รวมตัวกัน แล้วนำเรื่องไปปรึกษานายกเทศมนตรี เพื่อขอจัดตั้งกลุ่มสตรีเทศบาลตำบลรือเสาะ ซึ่งทางเทศบาลเห็นชอบ พร้อมสนับสนุนงบ 10,000 บาท และอุปกรณ์ทำขนม

ปัจจุบันกลุ่มสตรีเทศบาลตำบลรือเสาะหรือชื่อใหม่ กลุ่มสตรีญาบะ มีสมาชิกอยู่

ประมาณ 30 กว่าคน จาก 21 ชุมชน กิจกรรมหลักๆ คือการทำขนมเพื่อออกงานของเทศบาล โดยขนมพิเศษที่ทำที่อื่นไม่ได้ก็คือ บุดูอัลบอ ซึ่งมี **ฮายาดี แนนว** เป็นเจ้าของสูตร โดยขนมนี้จะกินคู่กับกาแฟตอนเช้า

“ตอนนี้เราทำเป็นกลุ่ม เพราะคิดว่าถ้าทำเฉพาะบ้านเดียว หากคนทำเป็นเสียชีวิตไปใครจะสืบทอดต่อ ตอนนี้มีออเดอร์มาต่อเนื่องทั้งจากเทศบาลและอำเภอ” ประธานกลุ่มกล่าวเสริม

สำหรับรายได้ที่เข้ามาจากการออกงานทั้งหมดจะเข้ากองกลางอย่างเดียว ไม่มีการแบ่งหรือแจกจ่ายให้สมาชิก เพราะเป็นงานจิตอาสา และไม่ใช่ว่าเพียงแต่ขนมเท่านั้นที่กลุ่มทำ อาหารคาวก็เป็นอีกภารกิจหนึ่ง โดยเฉพาะเวลามีแขกบ้านแขกเมืองมาเยี่ยมพื้นที่ หรือได้รับการร้องขอจากเทศบาลตำบลรือเสาะให้ช่วยลงแรงทำกับข้าวให้

นอกจากนี้ เบลามีงานทางศาสนา ทั้ง งานมงคลและอวมงคล เช่น งานอาบน้ำศพที่เป็นสตรีมุสลิม งานแต่งงาน พวกเธอก็เข้าไปช่วยเหลือพี่น้ำ ดูแลแขกเหรื่อ ทำกับข้าวเลี้ยง

ซูริยาตี จะปะกียา เสริมว่า ตอนนีกลุ่มพยายามหาทุนเพิ่ม เพื่อนำมาใช้เป็นค่าวัตถุดิบตลอดจนจัดหาสถานที่ทำการเป็นหลักเป็นแหล่ง เพื่อให้จ่ายเวลาที่ต้องลงแรงทำกิจกรรมช่วยเหลือคนในพื้นที่ ขณะเดียวกันกลุ่มก็มีความตั้งใจว่าจะปันขนมบูดูอัลบอให้เป็นอาชีพเสริมของกลุ่ม

“เราอยู่ได้เพราะสมาชิกแต่ละคนต่างมีงานทำกันอยู่แล้ว บางคนทำงานธนาคาร บางคนเป็นพนักงานเทศบาล เบลามีงานก็มาร่วมตัวกัน แม้บางครั้งจะเหนื่อย แต่ก็มีความสุขที่ได้ทำประโยชน์แก่ชุมชนของเรา” มาลินีกล่าวทิ้งท้าย...

วัฒนธรรม

Culture

คนทางภาคใต้ชอบเลี้ยงนก แข่งนก ที่
ตำบลหรือเสาหมีเป็นชมรม เราเองไม่มีความรู้
เรื่องนี้ เลยเป็นโอกาสดีที่ทางพื้นที่พาเราไป
เยี่ยมชมรมนกเขาชาวเลียงพันเมืองริอเสาะ
นอกจากนี้ยังได้ไปพบกลุ่มศรีธาลักต์ ญาบะ
ซึ่งเป็นกลุ่มที่คอยสืบทอดการเล่นพื้นบ้าน
ของคนมุสลิม ซึ่งของที่นี่เขามีกุุ่มย่อยๆ อยู่
ภายในเป็นเครือข่ายกัน มีการเล่นพื้นบ้าน
ครบวงจรในจุดเดียว ☺

ชมรมลืบทอดนกเขาชวาเสียงพื้นเมืองรือเสาะ

เจ๊ะอิสมาอิล อุดลภักดี

นกเขาหลายสิบตัวกำลังประชันความสวยงามอยู่ในกรงที่เจ้าของเตรียมมาโชว์ให้เราได้ชื่นชม โดยใช้บริเวณที่ทำการชมรมซึ่งตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 10 ริมถนนริอเสะสองกิก

“ที่นี่เป็นต้นกำเนิดของ ‘นกเขาชาวพันธุ์ยะบะ’ ที่มีลุ่มเสียงไพเราะควบคู่มากับรูปร่างงดงาม” **เจ๊ะอิสมาอิล อุดลภักดี** ผู้ก่อตั้งชมรมนกเขาชาว และตัวแทนสมาคมนกเขาชาวภาคใต้ จั่วหัว

นั่นจึงเป็นที่มาให้เกิดการรวมตัวกันของบรรดาผู้เลี้ยงนกเขาชาวพันธุ์นี้ เพื่อสืบทอดนกเขาชาวเสียงพื้นเมืองริอเสะ โดยมี **นูรุดดิน อาซอดามา** เป็นประธานชมรมนกเขาชาว

เจ๊ะอิสมาอิล พูดถึงนกเขาชาวสายพันธุ์ยะบะเพิ่มเติมว่า เป็นนกที่มีเสียงใหญ่ จังหวะดี ปลายสวย เป็นนกที่ใครฟังเสียงแล้วก็ชอบ ซึ่งเมื่อราว 20 ปีก่อน ผู้คนนิยมผสมพันธุ์นกเขาชาวยะบะกับสายพันธุ์อื่น จนเวลาผ่านไปแทบไม่เหลือสายพันธุ์แท้ กระทั่งในช่วงไม่กี่ปีมานี้ เขาได้รับนกเขาชาวยะบะตัวเมียสายพันธุ์แท้มาจาก **ต่วนมาฮา เตนอดุม** เมื่อได้มาจึงตามหาตัวผู้สายพันธุ์ยะบะมาผสม ซึ่งก็ไปได้มาจากประเทศมาเลเซีย แต่ว่าตัวผู้นั้นก็เป็นพันธุ์ผสม

เขาจึงผสมนกเขาชาวยะบะนี้ 3 ครั้ง จนได้พันธุ์บริสุทธิ์ที่สุดออกมาตามกฎหมายอนุรักษ์สัตว์ของมาเลเซีย

สำหรับวิธีจำแนกพันธุ์แท้กับพันธุ์ผสมนั้นหลักๆ ให้ดูที่ขนาดตัว กับสายตรงปลายคอ ถ้ามีแสดงว่าเป็นพันธุ์แท้ อีกอย่างลักษณะของเสียง พันธุ์แท้จะร้อง 3 จังหวะ

ว่าการแข่งขันนกเขายุคใหม่ได้เปลี่ยนแปลงระบบจากเดิมที่ร้อง 3 จังหวะ มาเป็น 4-5 จังหวะแทน ที่มานานเลยได้ห่านกสายพันธุ์ที่ร้องหลายๆ จังหวะจากอินโดนีเซียมาผสมกับนกพันธุ์แท้ อีกทั้งเพื่อให้ได้นกเสียงเพราะที่ร้องได้ครบจังหวะมาแข่ง

“ปัจจุบันนกพันธุ์แท้แล้วยังเสียงและผสมพันธุ์อยู่ แต่ก็ต้องดัดแปลงพันธุ์กรรมนกพันธุ์แท้เพื่อให้เป็นนกเศรษฐกิจได้ ตอนนั้นผมแจกจ่ายสายพันธุ์ผสมให้เพื่อนในชมรมประมาณ 4 คู่ แล้วให้เขาไปผสมกันต่อเอง แต่ต้องยอมรับว่าสายพันธุ์ของเราจะร้องสู้ของอินโดนีเซียไม่ได้ เพราะของเราเป็นจังหวะเล็ก พอผสมกัน น้ำเสียงเลยไม่เข้ากัน ซึ่งเราก็ช่วยกันหาสายพันธุ์ที่มีจังหวะที่เหมาะสมมาผสมพันธุ์กับพันธุ์ยะบะต่อไป” เจ๊ะอิสมาอิลเล่า

76 | รือเสาะ... แตกต่างอย่างลงตัว

ในปี 2555 ที่จัดตั้งชมรมนกเขาขวานขึ้น เจ๊ะอิสมาอิลยังได้จัดการแข่งขันชิงถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ในช่วงเดือนมีนาคม มีผู้สนใจเข้าร่วมแข่งขันเป็นจำนวนมาก โดยการประกวดแบ่งเป็นการแข่งนกเสียงเล็ก เสียงกลาง เสียงใหญ่ อีกประเภทคือประกวดลูกนกที่อายุไม่เกิน 3 เดือน ลูกนกนี้สังเกตได้จากขอบตาที่เป็นสีขาว นอกเหนือจากถ้วยใหญ่แล้ว ยังมีการแข่งขันประจําปีดาห์ทุกวันเสาร์ โดยเปิดให้เครือข่ายของชมรมผลัดกันเป็นเจ้าภาพ

“ที่อื่นๆ เขามีชมรมมาก่อนเรา ของเรานับเป็นชมรมใหม่ แต่มาแรง โดยมีเครือข่ายอยู่ทั่วนราธิวาส ใหญ่ที่สุดอยู่ที่อำเภอเมือง แต่เพิ่งจะในปี 2557 ที่เครือข่ายเริ่มจัดตั้งคณะทำงานจริงจังขึ้น” เจ๊ะอิสมาอิลว่า

ชมรมนกเขาขวานเสียงพื้นเมืองริอเสาะเป็นศูนย์กลางของพื้นที่อำเภอริอเสาะ มีสมาชิกเป็นชมรมเครือข่ายทั้งสิ้น 23 ชมรมจากทั่วอำเภอริอเสาะ และอำเภอข้างเคียง คณะทำงานจะมีการประชุมกันเดือนละ 1 ครั้งเพื่อปรึกษากันเรื่องพัฒนาสายพันธุ์ ยาบำรุง

นกแต่ละตัว ซึ่งทางฟาร์มต่างๆ จะช่วยกันคิดค้นขึ้นมา แล้วนำมาจำหน่ายแจกให้แก่เพื่อนสมาชิกอีกที

นอกจากเรื่องนกเขาและเวทีการแข่งขันที่เริ่มพัฒนาขึ้นแล้ว ชมรมตั้งใจพัฒนากรรมการด้วยปัจจุบันมีสนามแข่งเกิดขึ้นเยอะ แต่กรรมการกลับมีจำนวนจำกัด เช่น ที่นี้ใช้กรรมการ 1 คนต่อนก 10 ตัว ในฐานะของตัวแทนสมาคมนกเขาขวานภาคใต้ เจ๊ะอิสมาอิลพยายามหาคนเก่งมาช่วยอบรม

“กรรมการที่ตัดสินนกเขาในเครือข่ายของชมรมเป็นที่เชื่อถือ มีความยุติธรรม เพราะหากเรารู้ว่าคนไหนไม่สุจริต จะส่งข่าวต่อไปทั้งเครือข่ายภาคใต้จนกรรมการคนนั้นไม่สามารถตัดสินในสนามใดๆ ได้อีก” เจ๊ะอิสมาอิลพูดพลางชี้ไปที่ทรงนกแรก “ตัวนั้น 7 หลักสิงคโปร์ขอซื้อ เพราะหลังจากการแข่งขันจะมีการซื้อขายนกกัน เฉลี่ยตัวละประมาณ 30,000-40,000 บาท แล้วแต่ตกลงกันรายได้จากการขายส่วนหนึ่งจะแบ่งเข้ากองกลางเพื่อเป็นการสนับสนุนกิจกรรมของชมรมต่อไป แต่ตัวนั้นได้เงินขนาดนั้น เจ้าของก็ไม่ขาย...”

กลุ่มศรีฮาลากัต ญาบะ

ตามตำนานของคนมลายู เวลาที่บรรดานักปราชญ์หรือโต๊ะครูจะเผยแพร่คำสอนศาสนา พวกเขาจะล้อมวงและถ่ายทอดบทกวีหรือสละอิ เป็นท่วงทำนองหรือเสียงดนตรี นั่นคือสิ่งที่เรียกว่า 'ฮาลากัต' ซึ่งเป็นประเพณีที่สืบทอดกันในกลุ่มชาวมุสลิมในพื้นที่เอเชียอาคเนย์

ชาห์รี มาหะ ผู้จัดการกลุ่มศรีฮาลากัต ญาบะ และ **มะรอต บาดู** อดีตรองประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดนราธิวาส ร่วมกันฉายภาพกิจกรรมของกลุ่มว่า ปัจจุบันมีการผสมผสานทางวัฒนธรรม ทำให้หลายๆ อย่างผิดแปลกไป ทางมุขมนตรีของรัฐบาลต้นในเวลานั้น ซึ่งถือเป็นนักปราชญ์ด้านวัฒนธรรมคนสำคัญนามว่า **นิอับดุลอาซิส เจ๊ะมะ** จึงเห็นควรให้มีการฟื้นฟูวัฒนธรรมขึ้น

พ.ศ. 2556 เมื่อชาห์รีเข้ามาเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลรีโสะ ก็ได้ประสานกับทางรัฐบาลต้นเพื่อจัดกิจกรรมร่วมกันที่ตำบลรีโสะในงานอิฆเราะห์ศักราช 1435 ซึ่งท่านก็แนะนำว่าชุมชนน่าพึงระบะ หมู่ที่ 2 ตำบลรีโสะ น่าจะเป็นเครือข่ายของเขาได้ ซึ่งทางกลุ่มนี้ก็ยินดีและเข้าไปเรียนรู้ร่วมกับกลุ่มศรีฮาลากัต รัฐบาลต้น เพื่อซึมซับแนวทาง

ในการถ่ายทอดวัฒนธรรม เพราะที่นั่นจะมีกฎกติกามากมาย เช่น การแต่งกายต้องเป็นวัฒนธรรมของมุสลิมมลายู หรือแนวร้องก็ต้องเน้นไปที่การชักชวนให้ผู้คนประพฤติตัวตามหลักศีลธรรมคุณธรรม ไม่นำไปสู่อบายมุขหรือทำให้เกิดความรู้สึกทางอารมณ์

“เนื้อหาที่เราร้องส่วนใหญ่จะเป็นบทกลอนที่เขาแต่งมาแล้ว แต่ว่าเวลานี้เรากำลังสรรหาคคนที่มิไอดีในการเขียนบทกลอนมาเพื่อจะได้ประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยให้สอดคล้องกับบทบัญญัติทางศาสนา” ชาห์รีอธิบาย

ปัจจุบันกลุ่มศรีฮาลากัต ญาบะ มีสมาชิก 24 คน เป็นเยาวชน 18 คน และรวบรวมศิลปะการแสดงของชาวมุสลิมเอาไว้เป็นกลุ่มหลักๆ 4 ประเภทด้วยกันคือ 1) วงอนาซิดวานิดา หรือวงอนาซิดของผู้หญิง ปัจจุบันมีอยู่ 2 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ร้องแบบอะแคปเปลลา แต่ในสมัยใหม่เริ่มมีการนำทำนองจากแผ่นซีดีมาเปิดร่วมด้วย เพื่อสร้างบรรยากาศการรับชมให้สนุกมากขึ้น 2) ปัญจักลีลัต หรือศิลปะการต่อสู้แบบโบราณของคนมุสลิม 3) วงกุ่มปัง เป็นวงผู้ชายที่ขับร้องเพลงโดยใช้กลองกุ่มปังเป็นตัวกำกับจังหวะ ซึ่งแท้ที่จริงกุ่มปังเป็น

วัฒนธรรมที่สืบทอดมาจากเปอร์เซีย ปัจจุบัน
ที่มีอยู่ 2 วง คือ วง Sang Suria และวง
ศรีสาคร 4) ตึกะฮูลู ฮาลากัต ซึ่งการร้องจะ
เริ่มต้นที่การสรรเสริญพระเจ้า แล้วเข้าสู่เนื้อร้อง
ที่ต้องการจะเล่า ก่อนจะสรุปปิดท้ายด้วยการ
ขอบคุณ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการ탄สด

“การแสดงหลายอย่างของเราค่อนข้าง
เป็นเอกลักษณ์ ปัญจกลีลัตนี้ชัดเจน อย่างของ
ที่ปัตตานีจะเป็นปัญจกลีลัตฮารีมา แต่ของเรา
จะเป็นแบบนักต่อสู้ของมละกา ชื่อฮังดูวาร์
เรียกว่าปัญจกลีลัตฮังตัวห์ โดยฮังดูวาร์นี้เป็น
องค์รัชของพระราชสมัยก่อน เขามีสหหายอยู่
4 คน คือฮังเยอบัร, ฮังกัซตุรี, ฮังลิกริ และ
ฮังลิฏู แต่ว่าฮังดูวาร์นี้โด่งดังที่สุด เพราะสมัยนั้น
พระราชได้ส่งองค์รัชไปปกป้องบ้านเมือง
แต่ช่วงนั้นภรรยาฮังดูวาร์ถูกกล่าวหาว่ามีชู้
เลยถูกลงโทษ พอกลับมาแล้ว ฮังดูวาร์ถูก
ใส่ความเป็นกบฏต่อกษัตริย์ ต้องถูกจับ
เพื่อนสหหายของเขา ซึ่งได้ชื่อว่ารักภักดีต่อ
กษัตริย์ตามล่าฮังดูวาร์ เกิดการต่อสู้ระหว่าง
ความจงรักภักดีกับความยุติธรรม แต่ฮังดูวาร์
เป็นคนเก่ง ปรายยาก ซึ่งท้ายที่สุดเจ้าตัวได้ให้
กริชศักดิ์สิทธิ์กับสหหาย เพื่อนำมาแทงตัว

เรื่องราวกลายเป็นตำนาน และจากข้อมูลทาง
ประวัติศาสตร์ ฮังดูวาร์ก็เคยมาที่ปัตตานี ยังมี
บ่อน้ำของเขาเป็นหลักฐาน” ชาร์รีเล่าตำนาน

ทุกวันนี้กลุ่มศรีฮาลากัต ญาบะ จะรวมกัน
ซ้อมทุกเย็น ด้วยเพราะได้รับเชิญให้ไปแสดง
ในพื้นที่ต่างๆ ค่อนข้างถึง เดือนหนึ่งประมาณ
4-5 ครั้ง โดยเฉพาะช่วงโรงเรียนปิดเทอม
และมีงานเกี่ยวกับตาติกาเยอะ โดยหลักๆ
กิจกรรมที่รับเชิญจะเป็นกลุ่มตึกะฮูลู อนุชาติ
และกุ่มปิง ส่วนปัญจกลีลัตจะเล่นในงานใหญ่
เป็นหลัก เช่น งาน 75 ปี ปอเนาะบ้านตาล ของ
ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช

“เวลาไปแสดงทีหนึ่ง หากเป็นงานการกุศล
เจ้าภาพให้ค่าที่พัก ค่าน้ำมัน ค่าอาหารก็
เพียงพอแล้ว แต่ถ้าไม่ใช่งานการกุศล เจ้าภาพ
จะมีค่าตอบแทนให้คนละ 100-200 บาท
หลังจากหักค่าใช้จ่ายต่างๆ แล้ว โดยเก็บเป็น
เงินกองกลางเข้ากลุ่ม ซึ่งทางสภาวัฒนธรรม
จังหวัดนราธิวาสก็ให้การสนับสนุนด้วย เงิน
ตรงนี้เราใช้พัฒนากลุ่มเพื่อเตรียมความพร้อม
สู่อาเซียน ซึ่งเรามีแผนจะไปแสดงที่กัมพูชา
ร่วมกับทางกลุ่มศรีฮาลากัตของรัฐกลันตัน
ด้วย” ผู้จัดการกลุ่มกล่าวปิดท้าย...

อาหารการกิน

Where to eat

ร้านอาหารของที่นี่มีขึ้นชื่ออยู่หลายร้าน
นำเสียดายว่าช่วงที่เราเดินทางไปยังริโอเสาะ
เป็นช่วงเดือนรอมฎอน ทำให้ร้านอาหาร
อิสลามปิดเกือบทั้งหมด ยังดีว่ามีร้านขายอาหาร
สำหรับให้คนมุสลิมซื้อไปเปิดปอซอ เราจึง
พอได้เก็บประสบการณ์นั้นมาฝาก แต่สำหรับ
ร้านไทยพุทธ เราแวะเวียนเข้าไปลองลิ้มชิมรส
ด้วยกันถึง 3 ร้าน

“ปกติตรงริมทางรถไฟจะมีร้านอาหาร
อิสลามอร่อยๆ เยอะมาก นำเสียดาย ไว้มา
ครั้งหน้าแล้วกัน” นายกะ วิเชษฐ์ล่ำทับเซ่นนั้น...

ครัวยายปิ่น

ยายปิ่น เสลาลักษณ์

มันทนา เสลาลักษณ์

หญิงชราวัย 70 กว่าปี ออกมาต้อนรับ ด้วยท่าทีที่เปี่ยมไปด้วยมิตรจิตมิตรใจ คงไม่ผิด หากจะเปรียบเธอผู้นี้เป็นโลโก้ของร้าน แม้วันนี้ยายปิ่น เสลาลักษณ์ จะแทบไม่ได้ลงครัวเลย แต่เธอก็เป็นศูนย์กลางของครอบครัว เพียงแค่มิธเธอมานั่งก็ทำให้บุตรสาว **มันทนา เสลาลักษณ์** ที่รับหน้าที่เป็นแม่ครัวของร้านมีกำลังใจเต็มเปี่ยม

“ยายย้ายมาอยู่ที่ริอเสาะตั้งแต่ปี 2502 สมัยก่อนเป็นแม่บ้าน เวลามีคนเสียชีวิต ใครเจ็บ ใครบวช ยายไปช่วยทำอาหารเลี้ยงให้ ไม่คิดเงิน จนลูกสาวมาเปิดร้านอาหารอยู่ที่

ซอยประปา ซอย 3 เมื่อปี 2547 จากนั้นก็ เขยิบมาอยู่ที่ซอย 4 เมื่อปี 2557 นี่เอง” ยายปิ่นเล่าเรื่องร้านให้ฟัง

เมนูเด็ดของที่นี่มีตั้งแต่ปลาลุยสวน ลาบ ปลาทับทิม ยำสามกรอบ แกงส้ม ทุกอย่าง รับประกันความสดของวัตถุดิบ และรสชาติ ที่จัดจ้านถึงเครื่อง

ครัวยายปิ่น เปิดบริการทุกวันจันทร์-ศุกร์ ตั้งแต่ 10.00-20.00 น. ปิดทุกวันเสาร์-อาทิตย์ แต่ถ้าวันไหนที่คนเยอะมากเป็นพิเศษ ยายปิ่นใจดีพร้อมขยายเวลาเป็นกรณีพิเศษ...

ร้านแมะซูติะ

รอยี๊ะ ทะยิมิง

ภาพของชาวบ้านหลายสิบชีวิตยืนมุงหน้าร้านข้าวแกงบริเวณตลาดหน้าสวนกาญจนาภิเษก ปรากฏขึ้นในช่วงเวลาเย็นย่ำ เพื่อนของเราคนหนึ่งบอกว่า ปกติร้านนี้ไม่ได้ทำข้าวแกงหลายสิบหม้อขนาดนี้ แต่เป็นเพราะเดือนนี้ชาวมุสลิมกำลังถือศีลอดกันพอดี ที่ร้านเลยเพิ่มจำนวนอาหาร เพื่อให้คนมุสลิมได้เลือกซื้อไว้สำหรับการเปิดปอซอในช่วงเย็น

“ปกติเราขายกันตั้งแต่ตี 5 ทำไปเรื่อยเสร็จก็เอาออกมาขาย ประมาณ 11 โมงก็หมดแล้ว ส่วนช่วงเที่ยงเปลี่ยนเป็นขายอาหารตามสั่งแทน ขายจนถึง 5 โมงเย็นถึงค่อยปิดร้าน แต่ช่วงนี้เปิดเดือนรอมฎอน เราเปิดสายไปจนถึงเย็น เพิ่มอาหารมากขึ้น ชาวบ้านจะออกมาซื้อหาไว้สำหรับเปิดบวช” รอยี๊ะ ทะยิมิง เจ้าของร้านเล่า

ร้านนี้มีอายุเก่าแก่ร่วม 30 ปี เมนูเด็ดที่มาแล้วต้องสั่ง คือข้าวเหนียวปลาทอด นาซิดาแมแกงกะทิทั้งหลาย และไม่ได้มีแต่ของหวานเท่านั้นของหวานของที่นี่ก็เยี่ยมไม่แพ้กัน ไม่ว่าจะเป็นข้าวเหนียวสังขยา ข้าวเหนียวดำมะพร้าว

“แต่ที่ถือว่าเป็นสุดยอดจริงๆ ของร้านเราคือซูปัว ร้านไม่ค่อยได้ทำบ่อย เพราะใช้เวลาปรุงนาน พอวันไหนมีมาตั้งก็ขายดี เคล็ดล็บอยู่ที่ต้องล้างเครื่องในให้สะอาด จากนั้นก็ไปลวกน้ำร้อน แล้วค่อยมาต้มอีกที เวลาต้มใส่ตะไคร้ เครื่องเทศให้ครบ จากนั้นก็ใส่กระดูกวัวลงไป เคี่ยวจนเข้าเนื้อ พร้อมเสิร์ฟได้ทันที” รอยี๊ะเล่า

ร้านอาหารตันกล้า

ร้านตันกล้าแห่งนี้เปิดให้บริการทุกวัน ตั้งแต่ 08.00-20.30 น. ตัวร้านตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลริอเสาะออก มี **มัลลิกา เนตรแดง** เป็นเจ้าของร้าน พื้นเพดั้งเดิมของเจ้าตัวเป็นคนสุโขทัย แต่มาแต่งงานกับคนตำบลริอเสาะ เลยย้ายรกรากมาอยู่ที่นี่

ความเด็ดดวงของร้านนี้อยู่ที่รสชาติของอาหารที่จัดจ้านมากเป็นพิเศษ ทั้งแกงส้ม ลาบ ยำ ต้มแซบ ส้มตำ โดยเฉพาะผัดเผ็ด ทั้งผัดเผ็ดซีโครง ผัดเผ็ดปลาดุก ใครมาถึงก็ต้องสั่งทุกที เพราะติดใจในรสชาติอันแสนร้อนแรงของเจ้าของร้าน

“จริงๆ ไม่ได้มีสูตรอะไรมากมาย แค่ใส่ขาตะไคร้ ลูกมะกรูด พริกสด พริกแห้ง และเครื่องเทศอีกนิดหน่อย เท่านั้นเองแหละ แล้วก็ผสมให้เข้ากัน เก็บใส่ตู้เย็นทิ้งไว้ พอจะทำก็ค่อยเอาออกมา” มัลลิกากล่าวถึงเคล็ดลับความอร่อยของอาหารจำพวกแกงและผัดเผ็ด

ส่วนลูกค้าประจำที่แวะเวียนมาที่นี่ เจ้าของร้านบอกว่าเป็นกลุ่มข้าราชการทหาร ตำรวจกันเสียเยอะ เพราะคนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มาจากพื้นที่อื่น ที่ชอบอาหารรสชาติจัดจ้านมากเป็นพิเศษ ส่วนคนในพื้นที่ก็มีบ้าง เพราะมาที่นี่รับรองไม่ผิดหวัง โดยเฉพาะอาหารรสแบบนี้ ต้องร้านตันกล้าเท่านั้น...

โกเม้ง

ร้านกาแฟเฮอร์ส

กิจวัตรประจำวันยามเช้าของคนที่นี่ก็คล้ายคลึงกับพื้นที่อื่นๆ ทั่วไป คือการหาร้านกาแฟเจ้าประจำสักร้าน สั่งกาแฟ โอวัลติน กินแก้มกับปาตองโก สิ่งเหล่านี้เป็นธรรมเนียมปฏิบัติแสนคลาสสิกของสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นภูมิภาคใดก็ตาม แต่ความพิเศษของร้านนี้คือบรรยากาศเก่าๆ รूंตามแบบฉบับร้านกาแฟโบราณที่ดั้งมากกว่า 40 ปี

ร้านเฮอร์ส แห่งนี้เปิดดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2513 โดยมี **ชูชาติ ชิตสุวรรณ** หรือ **โกเม้ง** ชายไทยเชื้อสายจีนวัย 72 ปี ซึ่งอพยพมาจากเกาะสมุย เป็นเจ้าของร้าน โดยร้านนี้เปิดตั้งแต่ตี 5 ถึง 5 โมงเย็นทุกวัน

จุดเด่นของร้าน นอกจากจะเป็นแหล่งรวมตัวของชาวพุทธสูงวัยในพื้นที่นั้นแล้ว ยังมีของว่างเลิศรสคอยให้บริการ ไม่ว่าจะเป็นชาลาเป่าไส้ถั่ว ไล่สังขยา ไล่ไก่ ไล่หมู แล้วยังมีปาตองโกตัวละ 1 บาท นุ่มกรอบกำลังดี ส่วนเครื่องดื่มก็มีทั้งกาแฟ ชา ไมโล โอวัลติน ในราคาแก้วละ 10 บาท

นอกจากนี้สำหรับเขียนพระทั้งหลาย โกเม้งเปิดกรูอยู่หน้าร้านสำหรับเช่าหรือแลกเปลี่ยนพระในหมู่เขียนแถบนี้ด้วย...

พักพ่อนหย่อนกาย Stay

พื้นที่รื้อเสาะมีทั้งรีสอร์ทและโฮมสเตย์ให้
เลือกพัก แต่ถ้าอยากรู้ว่าคนที่อยู่น้อยๆกันอย่างไร
ตัวเลือกหลังน่าจะเหมาะกว่ามาก ทางเจ้าของ
พื้นที่อย่างเทศบาลตำบลรื้อเสาะจึงได้พามาชม
โฮมสเตย์ 2 หลัง ซึ่งแต่ละหลังให้ภาพต่างกัน
หลังหนึ่งคือเมือง อีกหลังคือชนบท เราเริ่มจาก
บ้านฮามิตะกันก่อนดีกว่า ☺

โฮมสเตย์บ้านฮามีด๊ะ

ฮามีด๊ะ สาละ

บ้านเก่าแก่แห่งนี้อยู่ที่ชุมชนบ้านบาละ หมู่ที่ 10 ตำบลริอเสาะ ภายในบ้านประกอบไปด้วยสมาชิก 3 คน คือพ่อ แม่ และลูกสาว ส่วนข้างบ้านก็เป็นบ้านคุณยายของครอบครัวนี้

หญิงวัยกลางคนท่าทางใจดี ฮามีด๊ะ สาละ รอดต้อนรับเราด้วยใบหน้าเปื้อนยิ้ม เธอเล่าว่า ความจริงบ้านนี้เป็นบ้านของคุณแม่ สร้างมาเกือบ 20 ปีแล้ว บรรยากาศภายนอกแสนร่มรื่น มีพืชผักสวนครัว ทั้งพริก มะเขือ ถั่วพู ตะไคร้ ฯลฯ

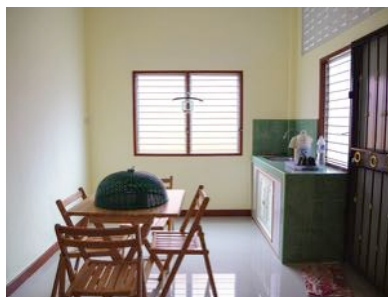
ที่ผ่านมา บ้านหลังนี้เคยรับแขกของเทศบาลตำบลริอเสาะมาแล้วรอบหนึ่ง หลายคนที่มาต่างติดอกติดใจ ให้สัญญาว่าจะแวะมาเยี่ยมเยียนกัน เพราะประทับใจในการดูแลของเจ้าบ้าน ตั้งแต่การจัดสถานที่นอน ซึ่งฮามีด๊ะเตรียมที่โล่งด้านหน้าของบ้านเอาไว้ พร้อมฟูกที่นอน หมอน ผ้าห่มครบครัน โดยสามารถรับแขกได้ถึง 4 คน แถมยังมีห้องน้ำให้บริการอีกด้วย ช่วงเช้าฮามีด๊ะทำอาหารเลี้ยงแขก ทั้งทอดปลา แกงส้ม อาหารพื้นเมือง...

บ้านพักครอบครัวหะไร

ซูริดา และ ฟารินดา หะไร

บ้านหลังนี้เป็นบ้านจัดสรรขนาดพอเหมาะ ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลรือเสาะออก เป็นบ้านที่อยู่ในเขตเทศบาล แต่ยังคงความสงบเหมาะแก่การพักผ่อน มีความเป็นส่วนตัว

ภายในบ้านมี 2 ห้องนอน 1 ห้องน้ำ แต่ละห้องมีพัดลมคอยเป็นเพื่อนคลายร้อนให้ด้วย ซูริดา หะไร และ ฟารินดา หะไร สองสาวลูกพี่ลูกน้อง ซึ่งคุณป้าส่งมาเป็นผู้ดูแลบ้าน เล่าให้ฟังว่า บ้านนี้ซื้อมาแล้วปีกว่าๆ โดยคุณป้าตั้งใจซื้อไว้ให้ครอบครัวลูกสาว แต่เวลานี้พวกเขาไปทำงานอยู่ข้างนอก ปลอยไว้เฉยๆ

ก็น่าเสียดาย พอเทศบาลตำบลรือเสาะมีแขกจากนอกพื้นที่เข้ามาดูงาน ก็ถือโอกาสร่วมเข้าเป็นโฮมสเตย์ด้วยเลย

สำหรับการดูแลแขกนั้น สองสาวจะแวะเข้ามาตั้งแต่เช้า เพื่อเอาอาหารมาส่ง ซึ่งมีทั้งข้าวหมก ข้าวมันไก่ พอชวงเที่ยงๆ พวกเธอจะเข้ามาอีกรอบ เพื่อทำความสะอาดบ้าน ทั้งกวาดบ้าน ถูงาน ตรวจสอบความเรียบร้อยของไฟ รวมไปถึงเตรียมเครื่องใช้อย่างผ้าเช็ดหนู เครื่องใช้ในห้องน้ำให้พร้อม เพื่อให้แขกที่มาพักได้รับความสะดวกสบายที่สุด...

เที่ยวชมยามเย็น

Sightseeing

หลังจากได้ไปทำความรู้จักกับมัสยิด
หลายแห่งในตำบลริอเสาะแล้ว ก็อยากจะพา
มาดูสถานที่สักการะของชาวไทยพุทธกันบ้าง
ด้วยในเขตเทศบาลตำบลริอเสาะนั้น มีชาวพุทธ
อาศัยอยู่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 นอกจากนี้
ลองไปเยี่ยมชมสวนสาธารณะซึ่งเป็นแหล่ง
พักผ่อนหย่อนใจของผู้คนที่นี่ รวมถึงเป็นที่
ประกอบกิจกรรมต่างๆ อีกมาก ☺

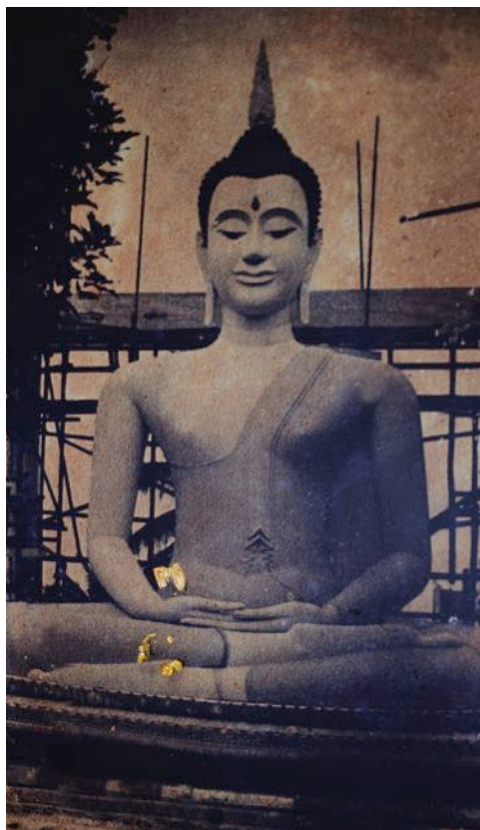

วัดราษฎร์สโมสร

วัดราษฎร์สโมสรเป็นวัดเก่าแก่ของเมือง
ริโอเสาะ สร้างขึ้นเมื่อปี 2468 โดยได้รับบริจาค
ที่ดินจาก**ขุนอุปการประชากร มีหลวงพ่
พลับ อินทโชโต** ซึ่งต่อมาได้รับสมณศักดิ์เป็น
พระครูไพโรจน์นราธิคุณ เป็นเจ้าอาวาสรูปแรก
ซึ่งพระครูรูปนี้ถือเป็นบุคคลสำคัญที่มีคุณูปการ
ในการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาในพื้นที่จนมี
ความรุ่งเรืองเช่นปัจจุบัน

จุดเด่นของวัดราษฎร์สโมสร นอกจากเป็น
ศูนย์รวมจิตใจของชาวพุทธในตำบลริโอเสาะ
และพื้นที่ใกล้เคียงแล้ว ภายในวัดยังมีปูชนียวัตถุ
มากมาย ไม่ว่าจะเป็นพระพุทธรูป หรือ
หลวงพ่อโต เป็นพระพุทธรูปปางสมาธิซึ่งปั้น
โดยนายช่างจากบ้านช่างหล่อ บางกอกน้อย
สร้างขึ้นเมื่อปี 2495 ด้วยแรงบริจาคจาก
ประชาชน

ขณะเดียวกันวิหารที่ประดิษฐานองค์
หลวงพ่อโตก็ขึ้นชื่อในเรื่องสถาปัตยกรรม
อันงดงาม บริเวณประตูทางด้านหน้า มีรูปปั้น
พระยมและพระอินทร์ยืนเฝ้าประตูอยู่ ส่วน
ด้านหลังมีท้าวเวสสุวรรณและอภายักษ์ยืนเฝ้า
อยู่เช่นกัน ตรงมุมเชิงบันไดทั้ง 4 ด้าน มีรูปปั้น

สิงโตประดิษฐานในท่ายืน ด้านละ 1 ตัว ซึ่งมี
ความพิเศษและพิสดารอย่างยิ่ง เนื่องจาก
สามารถฉีกและกรนได้

อีกจุดหนึ่งที่น่าสนใจคือแป๊ะกง ซ้ำปอกง
ศาลเจ้าซึ่งถือกำเนิดพร้อมกับวัดราษฎร์สโมสร
เป็นที่เคารพสักการะของชาวไทยเชื้อสายจีน
ในพื้นที่ โดยเทพเจ้าองค์นี้อายุมากกว่า
200 ปี โดยหลวงพ่พลับรับมาจากชาวจีน
แผ่นดินใหญ่ ปัจจุบันบูชาไว้ในศาลาเพื่อความ
ปลอดภัย...

สวนกาญจนาภิเษก

สวนสาธารณะแห่งแรกของเทศบาลตำบล รือเสาะ ตั้งอยู่บนถนนสายหลัก คือถนน รือเสาะหนองกิจ มีเนื้อที่ 37 ไร่ จุดเด่นคือนอกจากจะเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของชาวบ้านแล้ว ยังเป็นที่รวมตัวของกลุ่มวัยรุ่นในการทำกิจกรรม เพราะภายในมีสนามกีฬาในร่ม ซึ่งเยาวชนที่นี่ใช้ซ้อมกีฬาออกกั

ภายในสวนร่มรื่นด้วยต้นไม้ใหญ่ มีสวนหย่อมที่ได้รับการจัดแต่งด้วยไม้ดอกไม้ประดับ ตรงกลางมีบ่อน้ำ ซึ่งทางเทศบาล

จัดหาปลามาเลี้ยง และประกาศเป็นเขตอภัยทาน นอกจากนี้ยังมีสนามเด็กเล่น ลานอเนกประสงค์ และสวนป่า

ล่าสุดทางเทศบาลตำบลรือเสาะได้ก่อสร้างประติมานุสรณ์ของ พล.ต.อ.จักรกรฤษณ์ วงศ์พรหมเมศรี อดีตรองผู้กำกับการฝ่ายป้องกันและปราบปราม สก.อ.รือเสาะ นายตำรวจน้ำดีซึ่งเสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2556...

